

**FEDERALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA
511**

Temeljem članka 55. stavak 4. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/10), federalni ministar zdravstva donosi

PRAVILNIK**O BLIŽIM UVJETIMA PROSTORA, OPREME I KADRA
ZA OSNIVANJE I OBAVLJANJE ZDRAVSTVENE
DJELATNOSTI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA
I. OPĆA ODREDBA****Članak 1.**

Ovim Pravilnikom se uređuju bliži uvjeti prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti kojima udovoljavaju zdravstvene ustanove.

Uvjeti prostora, opreme i kadra iz stavka 1. ovog članka predstavljaju minimum uvjeta koje mora ispunjavati zdravstvena ustanova.

II. SANITARNO-TEHNIČKI I HIGIJENSKI UVJETI**Članak 2.**

Objekt u kojem se nalaze prostorije za obavljanje zdravstvene djelatnosti mora udovoljavati sljedećim sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima:

- mora biti izgrađen od čvrstog materijala,
- mora biti smješten na pristupačnom terenu,
- ne smije biti izložen onečišćenju i buci iznad dopuštenih vrijednosti,
- prostorije moraju biti zračne, i građevinski izvedene tako da se mogu efikasno i brzo provjetriti,
- u prostorijama s nedovoljnim prozračivanjem mora biti osigurana umjetna ventilacija, a u prostoriji za dijagnostiku ili terapiju u kojoj se koristi rendgenski ili drugi aparat, koji proizvodi ionizirajuće zračenje mora biti osigurana prirodna i umjetna ventilacija sukladno odgovarajućim propisima,
- prostorije moraju imati trajno riješeno pitanje izvora zagrijavanja koji udovoljavaju tehničkim i ekološkim standardima,
- visina prostorija u dijelu koji se odnosi na minimalni površinski dio mora iznositi najmanje 260 cm,
- moraju biti osigurana parkirališna mjesta i pristup osobama s invaliditetom,
- mora biti osiguran prilaz za vozila hitne medicinske pomoći.

Članak 3.

Prostorije moraju udovoljavati svim propisanim komunalnim i sanitarnim uvjetima vodoopskrbe i odvodnje sanitarnih i drugih otpadnih voda, električnih i plinovodnih priključaka, te drugih instalacija kao i protupožarne zaštite.

U prostorijama se mora osigurati odlaganje medicinskog i drugog otpada u zatvorene i odgovarajuće označene spremnike koji se moraju redovito prazniti.

Zdravstvene ustanove moraju imati rezervne uređaje za proizvodnju električne energije (agregat) koji se automatski uključuje u slučaju nestanka električne energije, a za potrebe operacionog bloka, radaonice, prostorije za intenzivno liječenje i hitnu pomoć.

Članak 4.

Prostorije moraju biti osvijetljene prirodnim izvorom svjetlosti, a noću umjetnim izvorom svjetlosti.

Ako nije moguće osigurati prirodni izvor svjetlosti u ukupnoj površini prostorija, prostorije treba osvijetliti umjetnom rasvjetom određene jačine izražene u luksima i to: u

prostorijama za pružanje hitne medicinske pomoći od 500 – 1000, u ordinacijama i laboratorijima od 250 – 500, na drugim radnim mjestima od 70 – 100, u hodnicima i stubištima 40, a zidne svjetiljke uz bolesničke postelje od 70 – 100 luksa.

Članak 5.

Zidovi, stropovi i radne površine u prostorijama u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost, te u sanitarnim čvorovima i laboratorijima, su glatke površine, otporne na kemikalije i učestalo i temeljito čišćenje sukladno posebnim propisima koji reguliraju ovu oblast.

Vrata i podovi u prostorijama moraju biti izvedeni na način da se mogu brzo i lako čistiti, održavati i dezinficirati.

U bolesničkim sobama vrata moraju biti izvedena tako da se otvaraju prema hodniku.

U stacionarnim ustanovama vrata su široka najmanje 110 cm.

Podovi u prostorijama ordinacija kirurških djelatnosti, prostorijama radioloških djelatnosti i intenzivnog liječenja, operacionim salama i prostorijama hitne medicinske pomoći trebaju biti antistatički.

Prozori moraju biti izvedeni na način da se osigura mogućnost zračenja prostorija i čišćenja prozora.

Članak 6.

Prostorije za pregled pacijenata, intervenciju i endoskopiju moraju imati umivaonik s toplom i hladnom vodom i tekućim sapunom, te ručnicima za jednokratnu uporabu, odnosno sušilom za ruke.

Članak 7.

Sanitarni čvor za pacijente i sanitarni čvor za osoblje, u pravilu su odvojeni po spolu, i moraju imati umivaonik sa sapunom, te ručnike za jednokratnu upotrebu, odnosno sušilo za ruke.

Vrata sanitarnog čvora za pacijente moraju biti širine od najmanje 110 cm, a u prostoriji se moraju postaviti i rukohvati.

Zdravstvena ustanova mora osigurati sanitarne čvorove sa pristupom invalidskim kolicima.

Članak 8.

Prostorije za pregled i tretman pacijenata moraju biti zvučno i vizualno izolirane kako bi se osigurala privatnost pacijenta prilikom pregleda i izvođenja medicinskih postupaka, osim u hitnim slučajevima.

Članak 9.

Prostori zdravstvene ustanove moraju imati odgovarajuće komunikacijske linije, kako za pacijente, tako i za medicinsko osoblje, kao i direktnu komunikaciju između prostorija određenih za odgovarajuće namjene, te najkraću moguću udaljenost između pacijenata i medicinskog osoblja u cilju pružanja efikasnih usluga.

Raspored prostora mora omogućavati odvajanje čistog od nečistog dijela (pribora, potrošnog medicinskog materijala i odjeće).

Prostorije se ne mogu koristiti za stambene potrebe ili za druge namjene.

Članak 10.

Lako zapaljive tvari i kemikalije moraju se čuvati u originalnoj ambalaži u zatvorenom prostoru ili u posebnom ormaru sukladno posebnim propisima koji reguliraju ovu oblast.

Komplet lijekova za terapiju anafilaktičkog šoka i ampulirani lijekovi sukladno potrebama djelatnosti moraju biti smješteni u ordinaciji, a lijekovi koji sadrže opojne droge moraju se čuvati pod ključem uz vođenje evidencije sukladno

posebnim propisima o sprječavanju i suzbijanju zlouporabe opojnih droga.

Članak 11.

Zdravstvene ustanove, s obzirom na djelatnost koju obavljaju, moraju osigurati telekomunikacijske uređaje, te prema potrebi, a ovisno o vrsti zdravstvene ustanove, zvučne i svjetlosne signalne uređaje kao i informacijski sustav sukladno financijskim mogućnostima.

Članak 12.

Zdravstvene ustanove moraju imati osiguran sanitetski transport, kolica i nosila za prijevoz nepokretnih i slabo pokretnih pacijenata.

Sanitetski transport može biti vlastiti ili ugovoren sa drugom pravnom osobom.

Članak 13.

Zdravstvene ustanove moraju osigurati u operacionom bloku, rađionicama, prostorijama za intenzivno liječenje i drugim prostorijama za koje je to medicinski nužno uređaje za kondicioniranje zraka (klima uređaje) ako za to ne postoji centralni sustav.

U bolnicama se osiguravaju instalacije za kisik i centralne stanice.

U određenim prostorijama pojedinih zdravstvenih ustanova, kao što su prostorije za nedonoščad i operacijske sale, moraju biti osigurani uređaji za debakterizaciju (germicidne lampe, sterilizol lampe i sl.).

Članak 14.

Medicinsko-tehnička oprema za obavljanje zdravstvene djelatnosti mora zadovoljavati opće i posebne zahtjeve za medicinska sredstva sukladno Zakonu o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", broj 58/08).

Zdravstvena ustanova mora imati zaključen ugovor o servisiranju medicinsko-tehničke opreme, potvrdu o redovitom servisiranju i atest proizvođača.

Medicinsko-tehnička oprema iz stavka 1. ovog članka treba biti prijavljena kao medicinsko sredstvo Agenciji za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine, suglasno Zakonu o lijekovima i medicinskim sredstvima.

Članak 15.

Ukoliko zdravstvena ustanova u dijagnostici i terapiji koristi izvore ionizirajućeg zračenja mora ispunjavati i uvjete utvrđene Zakonom o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 88/07) (u daljnjem tekstu: Zakon o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti), te imati odobrenje ovlaštene državne agencije za radijacijsku i nuklearnu sigurnost.

Članak 16.

Zdravstvene ustanove moraju uspostaviti sustav upravljanja medicinskim otpadom sukladno važećim standardima, kao i posebnim propisima koji reguliraju ovu oblast.

Članak 17.

Na objektu u kojem se obavlja zdravstvena djelatnost mora se istaknuti ploča koja sadrži naziv djelatnosti i radno vrijeme sukladno rješenju ministra nadležnog za zdravstvo.

III. UVJETI GLEDE PROSTORA, OPREME I KADRA PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE 1. DOM ZDRAVLJA

Članak 18.

Dom zdravlja je zdravstvena ustanova koja pruža primarnu zdravstvenu zaštitu pučanstvu određenog područja

suglasno članku 33. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/10).

Članak 19.

Broj i površina prostorija uvjetovani su vrstom i opsegom zdravstvenih usluga koje dom zdravlja pruža pučanstvu gravitacionog područja.

Dom zdravlja mora imati sljedeće prostorije:

- odgovarajući broj ordinacija/ambulantni (u daljnjem tekstu: ordinacija) po djelatnostima,
- prostorije za laboratorijsku dijagnostiku,
- prostorije za radiološku dijagnostiku,
- prostorije za službe u zajednici,
- prostoriju za izolaciju pacijenata koji boluju od zaraznih bolesti ili se sumnja da boluju od zaraznih bolesti sa posebnim sanitarnim čvorom i posebnim izlazom,
- prostoriju za depoziciju leša,
- prostorije za hitnu medicinsku pomoć ukoliko djelatnost hitne medicinske pomoći nije organizirana u okviru samostalne zdravstvene ustanove, i
- prostorije za stacionarnu djelatnost ako se iste obavljaju u okviru doma zdravlja.

Pod ordinacijom iz alineje jedan stavak 2. ovog članka podrazumijevaju se liječnička i stomatološka ordinacija.

Liječnička ordinacija se sastoji od prostorije za pregled pacijenta i prostorije za intervencije.

Stomatološka ordinacija se sastoji od prostorije za pregled pacijenta i intervenciju.

Članak 20.

Pored prostorija iz članka 19. stavak 2. ovog pravilnika, dom zdravlja ima:

- odgovarajući broj prostorija za zdravstvene djelatnike,
- prostoriju/prostor za medicinsku dokumentaciju,
- prostorije za čisto i nečisto rublje,
- prostoriju za priručno skladište potrošnog materijala,
- prostoriju za smještaj lijekova i medicinskih sredstava,
- prostorije za administraciju,
- garderobu za osoblje,
- čajnu kuhinju,
- čekaonice,
- sanitarne čvorove za pacijente i osoblje.

Članak 21.

Dom zdravlja može se oformiti i obavljati zdravstvenu djelatnost ako ima odgovarajuću opremu za obavljanje zdravstvene djelatnosti, utvrđenu ovim pravilnikom za pojedine djelatnosti.

Članak 22.

Ukoliko u domu zdravlja postoji više ordinacija za pojedinu djelatnost, oprema i prostor predviđene za intervenciju mogu biti zajedničke za tu djelatnost.

Članak 23.

Za osnivanje doma zdravlja potrebno je imati uposlen odgovarajući broj zdravstvenih djelatnika i zdravstvenih suradnika s odgovarajućom stručnom spremom za pružanje zdravstvene zaštite sukladno članku 34. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, te sukladno potrebama stanovništva za koje dom zdravlja osigurava primarnu zdravstvenu zaštitu.

Članak 24.

Za svaku od djelatnosti dom zdravlja osigurava radni tim, sukladno ovom pravilniku.

1.1. Osnovni uvjeti prostora i opreme**Članak 25.**

Prostorija za pregled pacijenata je površine 12 m².

Prostorija za intervenciju je površine 16 m².

Prostor za laboratoriju je površine 40 m².

Prostor za rendgen dijagnostiku mora ispunjavati uvjete propisane Zakonom o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti.

Prostor/prostorija za medicinsku dokumentaciju može biti zajednički, ili formiran za svaku službu zasebno, a površina se određuje sukladno potrebama.

Prostori čekaonica mogu biti zajednički i formirati se za svaku službu zasebno.

Ukoliko je prostor čekaonice zajednički za više ordinacija uvećava se proporcionalno za svaku ordinaciju u skladu sa potrebama.

Članak 26.

Osnovnu opremu liječničke ordinacije čini: metalni ormar za osobne zdravstvene kartone s ključem, radni stol za liječnika, radni stol za medicinsku sestru, stolica za liječnika i medicinsku sestru s podešavanjem visine i mogućnošću pokretanja, stolica za pacijenta u prostoriji intervencije, stolica na vijak bez naslona za pregled pacijenta u prostoriji za pregled pacijenta, sterilizator, tlakomjer na živu s različitim širinama manžeta, ležaj za pregled pacijenta, paravan, ormar za instrumente i lijekove, stolić za instrumente, toplomjeri (2 kom.), stetoskop (slušalice), špatule za pregled ždrijela za jednokratnu uporabu, plahte za jednokratnu uporabu, rukavice za jednokratnu uporabu, komplet lijekova za terapiju anafilaktičkog šoka i ampulirani lijekovi sukladno potrebama populacije koja se zbrinjava, plastična posuda za medicinski otpad i posude za ostali otpad.

U prostoriji za pregled pacijenata i prostoriji za intervencije, u pravilu, treba osigurati i telefon i računar.

1.2 Posebni uvjeti prostora, opreme i kadra po pojedinim djelatnostima primarne zdravstvene zaštite**a) Djelatnost obiteljske medicine****Članak 27.**

Za djelatnost obiteljske medicine osiguravaju se sljedeći prostori:

- prostorija za pregled pacijenta,
- prostorija za intervenciju,
- recepcijsko-informativni prostor i prostor za čekaonicu i
- sanitarni čvor za pacijente i osoblje.

Članak 28.

Prostorija za pregled pacijenta ima sljedeću opremu: radni stol i stolica, stolica za pacijenta, ormarić za lijekove, stol za pregled pacijenta, paravan, vješalicu, stol trodijelni za preglede, nogostup, reflektor lampu za pregled, otoskop, drvene špatule, posudu za drvene špatule, neurološki čekić, svjetiljku olovku, posudu za toplomjer, stetoskop tip y cijevi, centimetar, toplomjer oralni/rektalni set, nosni spekulium, larynx ogledalo, živin tlakomjer, kantu za otpatke sa poklopcem.

Prostorija za intervenciju ima sljedeću opremu: radnu površinu sa umivaonikom, ormar za zalihe, stol dvodijelni za pregled pacijenta, nogostup, stol za pregled djece, paravan, stolicu standardnu fiksnu, stolicu sa naslonom i rukohvatima, stol radni, vješalicu, reflektor lampu za pregled, vagu sa visinomjerom, kolica za instrumente, kolica za manju kirurgiju, tacnu za instrumente sa poklopcem, EKG aparat, glukometar, sterilizator, kolica za pacijente u kombinaciji s nosilima, dužinomjer za bebe, posudicu za toplomjer, toplomjer

oralni/rektalni set, stetoskop, tlakomjer u metalnoj kutiji, kantu za otpatke sa poklopcem, bubrežnjak, tlakomjer u plastičnoj torbici, set za reanimaciju, torbu za kućne posjete, klistir, set zvučnih viljuški, držač tupfera, posudu za tupfere, posudu za vatu, stetoskop, doboš, posudu za prljave igle, špricu za uho, set za manju kirurgiju, nosila, stalak za sterilizator, inhalator, odnosno nebulizator, peak flow metar – spirometar, bocu s kisikom, negatoskop, tabelu za testiranje vida, infuzijski stalak, špricu za vakutajner, aparat za mjerenje šećera u krvi, set vakutejnera i posudu za urin.

Čekaonica ima sljedeću opremu: stolice, recepcijski stol i korpu za otpatke bez poklopa.

Članak 29.

Usluge zdravstvene zaštite u ambulanti obiteljske medicine pruža tim obiteljske medicine: jedan doktor medicine, specijalista obiteljske medicine ili doktor medicine sa završenom dodatnom edukacijom iz obiteljske medicine i jedna medicinska sestra-tehničar sa završenom edukacijom iz obiteljske medicine.

b) Djelatnost zdravstvene zaštite djece**Članak 30.**

Za djelatnost zdravstvene zaštite djece treba osigurati ordinaciju za rad sa zdravom djecom i ordinaciju za preglede i liječenje oboljele i povrijeđene djece, koje moraju biti strogo odijeljene.

Ordinacije za zdravu i bolesnu djecu imaju i prostorije za pripremu pregleda zdrave, odnosno bolesne djece.

Pred čekaonicom za bolesnu djecu treba osigurati pretprostor za primanje i izolaciju (trijažu) djece za koju se sumnja da boluju od zarazne bolesti.

Pretprostor iz stavka 3. ovog članka mora biti prikladan povezan s prostorijom za izolaciju.

Za djelatnost zdravstvene zaštite djece potrebno je imati i posebnu prostoriju za imunizaciju.

Prostor za medicinsku dokumentaciju, u pravilu, nalazi se između dva čekaonička prostora.

Članak 31.

Za zdravstvenu zaštitu djece osigurava se sljedeća oprema:

- u prostoriji za pripremu pregleda zdrave djece (0-6 godina) - radni sto, dvije stolice, sto za previjanje novorođenčadi, vaga sa visinomjerom, vaga za mjerenje novorođenčadi sa dužinomjerom;
- u ordinaciji za zdravu djecu - sto za pregled novorođenčadi, ležaj za pregled, aparat za mjerenje krvnog pritiska, stetoskop, reflektor na stalku, baby test za ocjenu razvoja djeteta;
- u prostoriji za pripremu pregleda bolesne djece - ista oprema kao za prostoriju za pripremu pregleda zdrave djece (alineja prva stavak 1. ovog članka);
- u ordinaciji za bolesnu djecu - pored opreme za ordinaciju za zdravu djecu (alineja druga stavak 1. ovog članka), i: otoskop, oftalmoskop, čeonno ogledalo i pribor za pregled nosa i uha, ormar za instrumente, toplomjer, jednokratne špatule, neurološki čekić, negatoskop;
- u prostoriji za intervencije - radni sto, dvije stolice, paravan, ormar za lijekove i sanitetski materijal, ormar za instrumente, ležaj za pregled, negatoskop, EKG aparat, aparat sa kisikom sa priborom, ambu balon sa maskama, orofaringealni tubusi, aspirator vakuum električni, aparat za inhalacionu terapiju,

pribor za male kirurške intervencije, stalak za infuziju, frižider, sterilizator suhi, sterilizator vodeni, baby sustavi, pribor za uzimanje uzoraka za medicinsko-biokemijske i mikrobiološke pretrage, platneni metar.

Članak 32.

U ordinaciji za zdravstvenu zaštitu djece zdravstvenu zaštitu pruža jedan doktor medicine specijalista pedijatrije i jedna pedijatrijska/medicinska sestra-tehničar, a na dva ovakva tima još jedna pedijatrijska/medicinska sestra-tehničar.

c) Djelatnost polivalentnih patronažnih sestara u zajednici

Članak 33.

Za patronažnu djelatnost dom zdravlja treba osigurati sljedeće prostorije:

- za pripremu i obradu podataka – jedna prostorija, odgovarajuće površine,
- jedna prostorija za rad u maloj grupi odgovarajuće površine, i
- sanitarni čvor.

Članak 34.

Za djelatnost polivalentnih patronažnih sestara-tehničara-služba sestara u zajednici osigurava se sljedeća oprema: radni sto, stolice, ormar za garderobu, stojeća zidna vješalica, ljetna i zimska terenska odjeće i obuća za patronažnu sestru, uniforma, torba patronažne sestre (centimetar, toplomjer, mali kirurški set - za previjanje, glukometar sa trakicama, stetoskop, aparat za mjerenje krvnog pritiska), mobilni EKG, vaga, kompjuter, ormar za kartoteku, rezervna svjetiljka na baterije i ručna baterijska lampa, kanta za otpatke i dodatna oprema potrebna za promotivno-preventivni rad specifična za pojedine populacione skupine (npr. trudnice, mladi, i dr.).

Za pružanje zdravstvenih usluga njege u kući potrebno je imati i portabilni aparat za kisik, portabilni vakuum aspirator, sanitetski materijal.

Za patronažnu djelatnost potrebno je imati automobil na raspolaganju.

Članak 35.

Polivalentnu patronažnu zaštitu pruža diplomirana/viša medicinska sestra-tehničar.

d) Djelatnost higijensko-epidemiološke zaštite

Članak 36.

Za djelatnost higijensko-epidemiološke zaštite, pored prostora liječničke ordinacije, treba osigurati i:

- prostoriju za uzimanje i otpremu materijala,
- prostoriju za čuvanje otrova,
- prostoriju za čuvanje zaštitne opreme,
- prostoriju za administraciju,
- prostoriju za odlaganje medicinskog otpada.

Članak 37.

Pored osnovne opreme liječničke ordinacije, za djelatnost higijensko-epidemiološke zaštite, potrebno je imati posude za uzimanje i transport materijala za laboratorijske i mikrobiološke pretrage, zdravstveno-promotivnu, radnu i zaštitnu opremu i klor komparator.

Za poslove dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, moraju biti ispunjeni uvjeti propisani posebnim propisima kojima se regulira ova oblast.

Članak 38.

Djelatnost higijensko-epidemiološke zaštite pruža najmanje jedan specijalista epidemiolog ili specijalista zdravstvene ekologije i higijene, jedan diplomirani sanitarni inženjer i dvije medicinske sestre-tehničari.

Članak 39.

Za obavljanje higijensko-epidemiološke djelatnosti potrebno je imati automobil na raspolaganju.

e) Djelatnost zaštite reproduktivnog zdravlja žena

Članak 40.

Za djelatnost zaštite reproduktivnog zdravlja žena, treba osigurati dvije ordinacije i to:

- ordinaciju za ginekološke preglede i liječenje, i
- ordinaciju za preventivnu zdravstvenu zaštitu i savjetovanja.

Članak 41.

Ordinacija za ginekološke preglede i liječenje ima sljedeću opremu: radni sto i stolica, stolica za pacijenta, ormar za lijekove, vješalica za odjeću pacijenta, negatoskop, ležaj za pregled pacijenta, reflektor, paravan, ginekološki stol, dvostepenik, UZV aparat i kolposkop, kasete sa instrumentima, aparat za krioterapiju, kardiotokograf, elektrokauter, pH metar, glukometar, test trake za urin, stetoskop, tlakomjer, vaga sa visinomjerom, metar, toplomjer, mikroskop, uro-kateteri za jednokratnu uporabu raznih promjera, prednji i stražnji vaginalni spekulium, pribor za uzimanje vaginalnih i cervikalnih brisova, pribor za uzimanje materijala za mikrobiološke pretrage, kliješta za uterus, cervikalna kliješta, kohleju, instrumente za male ginekološke zahvate samo u lokalnoj anesteziji, drveni stetoskop, dilatator (Hegar), ginekološke kirete, irigator, iglodržač, kirurške igle i konac, kirurške škare, skalpel, komprese, pelvimetar, pribor za uzimanje brisa po Papanikolaou i za određivanje stupnja čistoće rodnice, pribor za fiksaciju i slanje materijala na citološki pregled, kliješta za biopsiju, te pribor za slanje bioptičkog materijala u laboratorij, doboši, suhi sterilizator, računar, telefon, pribor za ginekološki pregled, pribor za ginekološke intervencije.

Ordinacija za preventivnu zdravstvenu zaštitu i savjetovanja ima: radni sto i stolicu, stolicu za pacijenta, ležaj za pregled pacijenta, ginekološki stol, dvostepenik, reflektor, oprema za ginekološki pregled, kolposkop, pribor za ginekološke intervencije, sterilizator suhi, opremu za eksfolijativnu citologiju, pribor za uzimanje brisa po Papanikolaou, mikroskop binokularni svjetlosni, aparat za krioterapiju, UZV aparat, vagu sa visinomjerom, aparat za mjerenje krvnog pritiska, stetoskop, pelvimetar, kardiotokograf, slušalicu za tonove ploda, računar, telefon.

Članak 42.

Zdravstvenu zaštitu reproduktivnog zdravlja žena pruža jedan specijalista ginekologije i primaljstva i jedna medicinska sestra-primalja/medicinska sestra-tehničar.

f) Djelatnost zdravstvene zaštite kod specifičnih i nespecifičnih plućnih oboljenja

Članak 43.

Za zdravstvenu zaštitu kod specifičnih i nespecifičnih plućnih oboljenja pored liječničke ordinacije, treba osigurati i:

- prostor za funkcionalnu respiratornu dijagnostiku i alergijska ispitivanja, površine najmanje 12 m² ukoliko se ova djelatnost obavlja u domu zdravlja,
- prostor za filmoteku i dokumentaciju i
- prostor za pripremu.

Članak 44.

U ordinaciji za specifična plućna oboljenja, pored osnovne opreme liječničke ordinacije, treba imati i pulsni oksimetar, pick flow metar, pribor za uzimanje materijala za bakteriološke i citološke pretrage, sterilne kirurške rukavice,

aspirator, inhalator, pribor za torakalnu punkciju i drenažu, pribor za lokalnu anesteziju i komprese.

Za funkcionalnu respiratornu dijagnostiku i alergijska ispitivanja osigurava se i: spirometar, set za alergološka ispitivanja, body pletizmograf, EKG aparat i negatoskop.

Članak 45.

Zdravstvenu zaštitu specifičnih i nespecifičnih plućnih oboljenja pruža: jedan specijalista pneumoftizilog (pulmolog) i jedna medicinska sestra-tehničar.

g) Djelatnost specifične zdravstvene zaštite radnika u domu zdravlja

Članak 46.

Za djelatnost specifične zdravstvene zaštite radnika, pored osnovne opreme liječničke ordinacije, u prostoru za dijagnostiku osigurava se i sljedeća oprema: perkusijski čekić, otoskop, oftalmoskop, EKG, dinamometar, kaliper, komplet za antropometriju, tablice za ispitivanje oštine vida i raspoznavanje boja, Ischiara tablice, test-audiometar, vaga i visinomjer, negatoskop, ortoreter, spirometar, vibraciona viljuška, glukometar, test trake za urin, pribor za uzimanje uzoraka za medicinsko-biokemijske analize i mikrobiološke pretrage, alkotest aparat, set testova na droge.

Članak 47.

Djelatnost specifične zdravstvene zaštite radnika pruža: jedan specijalista medicine rada, odnosno specijalista medicine rada i sporta i jedna medicinska sestra-tehničar.

h) Zubozdravstvena zaštita u domu zdravlja

Članak 48.

U stomatološkoj ordinaciji može biti smještena samo jedna stomatološka (fiziološka) stolica.

Ako prostorija za pregled pacijenta u kojoj je jedna stomatološka (fiziološka) stolica ima više od 20 m² nije potrebna posebna soba za pripremu i medicinsku dokumentaciju.

Članak 49.

Stomatološka ordinacija ima sljedeću opremu i instrumentarij: garderobni ormar, pisaći sto sa ladicama i pokretne stolice, metalni ormar sa ključevima (za medicinsku dokumentaciju), pult i ormarići za male aparate, ormar za materijal i medikamente, kompresor, kirurški aspirator, motorna fiziološka stolica za pacijenta, terapijska (radna) stolica za stomatologa i sestru, unit aparat sa dva kompleta nasadnih instrumenata, pokretni stolić za instrumente, suhi sterilizator i autoklav sa postoljem, komplet instrumenata za pregled i restaurativnu stomatologiju (min. 10), osnovni set za parodontologiju, nasadnik za UZ skidanje naslaga sa nastavcima, kašike za otiske i drugi pomoćni instrumentarij za protetiku, instrumenti za endodonciju, negatoskop, mikser za amalgam, lampe za polimerizaciju, ispitivač vitaliteta, termokauter, komplet kliješta za ekstrakciju i drugi prateći instrumentarij.

Stomatološke ordinacije imaju i komprese za pacijente, jednokratne maske, rukavice, dispanzer za dezinfekciju ruku, posude za dezinfekciju instrumenata, posude za oštri otpad i infektivni materijal, kantu za otpatke sa pedalom.

Stomatološka ordinacija mora imati komplet za terapiju anafilaktičkog šoka.

U stomatološkoj ordinaciji za preventivnu i dječju stomatologiju treba predvidjeti opremu za edukaciju iz oralne higijene.

Suhi sterilizator i autoklav sa postoljem mogu biti zajednički za više stomatoloških ordinacija.

Članak 50.

Stomatološka rendgen dijagnostika može se obavljati ukoliko stomatološka ordinacija, odnosno dom zdravlja ispunjava uvjete propisane Zakonom o zaštiti od zračenja i radijacijskoj sigurnosti.

U prostoriji za rendgen dijagnostiku osigurava se sljedeća oprema: stolica, negatoskop, rendgen aparat dentalni i aparat za razvijanje rendgen filmova.

Članak 51.

Stomatološku zaštitu za odraslo stanovništvo pruža: jedan doktor stomatologije i jedna stomatološka sestra-tehničar.

Preventivnu i dječju stomatološku zaštitu pruža: jedan specijalista preventivne i dječje stomatologije ili doktor stomatologije i jedna stomatološka sestra-tehničar.

Članak 52.

Ukoliko je u domu zdravlja organiziran zubotehnički laboratorij treba imati sljedeće prostorije:

- prostor za prijem materijala i stranaka od najmanje 6 m² površine,
- prostoriju za čiste poslove od najmanje 10 m² površine,
- odvojen prostor za nečiste poslove od najmanje 8 m² površine,
- priručno skladište za lako zapaljivi i drugi materijal, odnosno odgovarajući ormar s ugrađenim odvodom za ventilaciju.

Članak 53.

Za djelatnost zubotehničkog laboratorija osigurava se sljedeća oprema: zubotehnički radni stol (s mikromotorom, usisivačem, lupom, osvjetljenjem, puhaljkom, plamenikom), kompresor, sudoper, hladionik, ormar za odlaganje modela, ormar s pretincima za zube, pult za odlaganje aparata, termomnož, paralelometar, artikulatork, precizna vaga, termalna posuda za vosak.

Ljevaonica ima: ljevač, peč za predgrijavanje, peč za žarenje, postolje i pištolj za lemljenje, aparat za hlađenje kiveta, aparat za mikrolemljenje, punkt-aparat, sudoper, napu, pult za aparat.

Gipsaonica i poliraonica imaju: silos za sadru, silos za uložnu masu, silos za kivete, vibrator, obrezivač sadre, aparat za paralelno separiranje sadrenih bataljaka, vakumski mješač sadre, aparat za paralelno postavljanje kočica u odljev, aparat za izbijanje sadržaja iz kivete, aparat za pjeskarenje, aparat za elektrolitsko poliranje, aparat za poliranje, dvostruki sudoper s pultom, pult za aparate.

Za polimerizaciju treba imati: aparat za polimerizaciju faseta, kompresor, aparat za polimerizaciju proteza, aparat za ispiranje voska, hidrauličnu prešu, lonac pod tlakom, sudoper, napu, pultove za aparate.

Laboratorij osigurava sljedeće instrumente i alate: artikulatork, zubotehnički nasadnik, lopatica za sadru, gumi-miješalica, noževi, pincete, škarice, kliješta, stalak za brusne elemente, kivete, držač objekta za lemljenje, držač lema, lampica za špirit, set instrumenata za modeliranje akrilata, instrumenti za doziranje praha i tekućina, ramice za pilice, mjaerač debljine metala, nasadnik za paralelno stavljanje kolčića u kalup, kalupi za modele gumene, posuda za odlaganje otisaka, posuda za kiseline, posudica za miješanje akrilata, staklena pločica za miješanje, staklena pločica s udubljenjem, naočale zaštitne, naočale tamne za lijevanje.

Članak 54.

U zubotehničkom laboratoriju radi najmanje jedan zubni tehničar.

i) Djelatnost laboratorijske dijagnostike doma zdravlja

Članak 55.

Za zdravstvenu zaštitu laboratorijske dijagnostike dom zdravlja osigurava sljedeće prostore:

- prostoriju za prijem pacijenata i materijala,
- radni laboratorijski analitički prostor,
- prostor za izdavanje nalaza,
- prostor za odlaganje infektivnog materijala,
- prostoriju za pranje, sušenje i sterilizaciju posuđa,
- prostor za administrativne poslove, i
- sanitarni čvor.

Prostori su odgovarajuće površine, sukladno vrsti i opsegu usluga koje se pružaju pučanstvu gravitacionog područja.

Članak 56.

Medicinsko-biokemijski laboratorij osigurava sljedeću opremu:

- 1.) Obvezna opća oprema: laboratorijski namještaj, računar, telefon, sterilizator, autoklav, hladnjak, termostat, deionizator (demineralizator), analitička vaga, mikroskop, centrifuga, plastične posude za medicinski otpad, posuda za komunalni otpad. Ako je osigurano uklanjanje biološkog otpada i priprema deionizirane vode putem ugovornog odnosa s odgovarajućom ustanovom, autoklav i deionizator nisu obvezni.
- 2.) Specifična oprema medicinsko-biokemijskog laboratorija: hematološki brojač (8 - 18 parametara), spektrofotometar (340 - 700 nm) –termostatiran, biokemijski analizator-selektivni (minimalno 100 analiza/sat), koagulometar (jednokanalni), analizator elektrolita (ako nije sastavni dio biokemijskog analizatora), analizator za pregled urina.
- 3.) U prostoru za prijem i uzimanje materijala: stolica za laboranta i stolica za pacijenta, ležaj za pacijenta i stalak za uzorke, plastična posuda za otpad.
- 4.) Prostor za pranje, sušenje i sterilizaciju posuđa: sudoper, oprema za pranje, cijeđenje i sušenje posuđa i pribora, ormar za čuvanje sredstava i pribora za čišćenje i pranje, polica za ostavljanje nečistog posuđa i pribora, sterilizator, plastična posuda za otpad.

Članak 57.

Usluge laboratorijske dijagnostike pruža radni tim u sljedećem sastavu:

- jedan specijalista medicinske biokemije ili jedan specijalista biokemije ili diplomirani inženjer medicinske biokemije,
- jedan diplomirani inženjer medicinsko-laboratorijske dijagnostike ili viši laboratorijski tehničar,
- dva laboratorijska tehničara sa srednjom stručnom spremom i
- jedna pralja laboratorijskog posuđa.

j) Djelatnost radiološke i ultrazvučne dijagnostike doma zdravlja

Članak 58.

Za djelatnost radiološke dijagnostike, pored prostora liječničke ordinacije osigurava se i sljedeće:

- prostorije za rendgen preglede,
- prostorija za razvijanje filmova i

- prostorija za pripremu pacijenta.

Prostorija za rendgen preglede i snimanja mora ispunjavati uvjete propisane Zakonom o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti.

Članak 59.

Za djelatnost radiološke dijagnostike, pored opreme liječničke ordinacije, treba imati sljedeću opremu: rendgenski aparat za snimanje, trofazni sa 6 - 12 ispravljača jačine 750 - 1000 mA, te 125 - 150 kV, odnosno rendgenski aparat za rendgensko prosvjetljavanje uz obvezno elektronsko pojačalo i TV lanac ili druge dijagnostičke uređaje koji se koriste u rendgenologiji, stol za rendgenske preglede, opremu za tamnu komoru s uređajem za razvijanje i sušenje filma (ako je to nužno za rad), negatoskop, olovne i končane rukavice za pregled, olovne naočale i pregaču, filmski dozimetar i odgovarajuću olovnu zaštitu za pacijenta, te pribor za intravaskularno, peroralno i perrektalno davanje sredstava, ultrazvučni aparat sa linearnom i konveksnom sondom, komplet za anti šok terapiju.

Za obavljanje poslova ultrazvučne dijagnostike potrebno je imati UZV aparat sa odgovarajućim sondama i ležajem za pregled pacijenta.

Članak 60.

Zdravstvenu zaštitu radiološke i ultrazvučne dijagnostike pruža najmanje: jedan specijalista radiološke dijagnostike, jedan diplomirani inženjer medicinske radiologije ili viši radiološki tehničar i jedna medicinska sestra-tehničar.

k) Djelatnost palijativne njege u domu zdravlja

Članak 61.

Ukoliko dom zdravlja ima organiziranu palijativnu njegu dužan je osigurati:

- ordinaciju za palijativnu njegu,
- prostoriju za medicinsku sestru, odnosno sobu za pripremu pacijenta i medicinsku dokumentaciju,
- prostoriju za dnevni boravak,
- sanitarni čvor za osoblje i pacijente,
- prostoriju za prikupljanje medicinskog i drugog otpada.

Članak 62.

Ordinacija za palijativnu njegu mora imati osnovnu opremu liječničke ordinacije.

Članak 63.

Ukoliko dom zdravlja u okviru djelatnosti palijativne njege organizira i ordinaciju za terapiju boli, pored osnovne opreme liječničke ordinacije, mora imati dostupne i: prijenosni EKG aparat s defibrilatorom i pisačem, puls oximetar, prijenosni komplet za umjetnu respiraciju i održavanje prohodnosti dišnih puteva, maske i mijeh u različitim veličinama za artificijelnu ventilaciju, orofaringealne, nazofaringealne i endotrahealne tubuse u različitim veličinama, laringoskop s tri veličine špatula, otvarač za usta, Magilova kliješta, aspirator, kateter za jednokratnu uporabu, bocu O₂ s dozatorom i raspršivačem, pribor za punkciju, pribor za lokalnu anesteziju, pribor za ispiranje želuca i kirurške rukavice.

Članak 64.

U ordinaciji za palijativnu njegu rade: jedan doktor medicine educiran za rad u palijativnoj njezi i jedna medicinska sestra-tehničar educirana za rad u palijativnoj njezi.

U ordinaciji za terapiju boli rade: jedan liječnik specijalista anesteziologije i reanimatologije ili liječnik odgovarajuće specijalnosti educiran za terapiju boli i jedna medicinska sestra-tehničar educirana za terapiju boli.

U pružanju usluga palijativne njege sudjeluju i psiholog i/ili socijalni radnik s posebnim obrazovanjem za pristup umirućem pacijentu, te diplomirani/viši fizioterapeut.

l) Stacionarna djelatnost organizirana u domu zdravlja

Članak 65.

Za obavljanje stacionarne djelatnosti u domu zdravlja potrebno je osigurati:

- najmanje dvije bolesničke sobe,
- liječničku ordinaciju,
- prostorije za pohranjivanje čistih/nečistih stvari,
- prostorije za odlaganje medicinskog i drugog otpada,
- prostorije za instrumente i rekvizite,
- priručnu kuhinju,
- sanitarne čvorove za pacijente i uposlenike, s tim što se mora osigurati kupaonica za pacijente s odgovarajućim brojem tuševa i najmanje jednom kadom za kupanje nepokretnih pacijenata,
- prostoriju za odlaganje, pranje i dezinfekciju noćnih posuda.

Za potrebe stacionara treba osigurati sjedeća i ležeća kolica za prijevoz pacijenta, ormar za lijekove i sanitetski materijal, ormar za instrumente i frižider.

Članak 66.

Pored osnovne opreme liječničke ordinacije, treba osigurati i: defibrilator, monitor za EKG, TA i puls i oksimetar, stalke za infuziju, aparat za inhalacionu i oksigenoterapiju, aspirator vakuum električni i set za kardiopulmonalnu reanimaciju.

Članak 67.

Zdravstvene usluge stacionarne djelatnosti pruža: jedan liječnik odgovarajuće specijalnosti na 10 postelja, jedna medicinska sestra-tehničar na pet postelja za osmosatno radno vrijeme.

m) Djelatnost sanitetskog prijevoza u domu zdravlja

Članak 68.

Dom zdravlja dužan je osigurati sanitetski transport pacijenata, i to:

- hitan medicinski transport - pacijentu je neophodan medicinski tretman ili pratnja zdravstvenog djelatnika u toku transporta;
- medicinski transport koji nije hitan - prijevoz pacijenta u drugu zdravstvenu ustanovu ili kući, ukoliko bi transport javnim prijevoznim sredstvom ili osobnim vozilom naštetio zdravlju pacijenta.

Članak 69.

Vozila i timovi za hitan medicinski transport moraju udovoljavati uvjetima propisanim posebnim propisom koji regulira ovu oblast.

Članak 70.

Za medicinski transport koji nije hitan treba osigurati ambulatno vozilo koje udovoljava tehničkim uvjetima propisanim pozitivnim propisima i standardima EU (EN 1789:2007), i sa najmanje sljedećom opremom:

- glavna nosila samoutovarnog tipa i dodatna složiva nosila,
- boca sa kisikom za oksigenoterapiju,
- stolica sa sigurnosnim pojasom,
- obvezni sanitetski materijal,
- pokrivači i plahte.

Tim za medicinski transport koji nije hitan: medicinska sestra-tehničar sa završenom edukacijom iz hitne medicinske pomoći i vozač.

n) Prostorija za izolaciju u domu zdravlja

Članak 71.

Prostorija za izolaciju opremljena je ležajem sa plastičnom presvlakom za preglede pacijenata, stolom za instrumente i lijekove, stalak za infuziju, posudama za dezinficijense, plastičnom posudom za odlaganje infektivnog otpada, kantom za odlaganje komunalnog otpada, posudom za odlaganje injekcionih igala.

o) Prostorija za depoziciju umrlog u domu zdravlja

Članak 72.

Prostorija za depoziciju umrlog treba biti odgovarajuće površine, sa stolom za umrlog.

Vrata, zidovi i podovi u prostoriji, kao i sto za umrlog moraju biti izvedeni na način da se mogu brzo i lako čistiti, održavati i dezinficirati.

p) Prostorije za djelatnost zdravstvenih suradnika

Članak 73.

Dom zdravlja osigurava i posebne prostorije - kabinete za rad psihologa, logopeda i surdoaudiologa, te prostoriju za socijalnog djelatnika s odgovarajućom opremom, ovisno od vrste i broja usluga koje se pružaju stanovništvu gravitacionog područja.

2. USTANOVA ZA PALIJATIVNU NJEGU

Članak 74.

Ustanova za palijativnu negu je socijalno zdravstvena ustanova koja ima ambulantu za palijativnu negu i ambulantu za terapiju boli.

Ustanova iz stavka 1. ovog članka može imati i posteljne kapacitete.

Članak 75.

Za osnivanje i rad ustanova za palijativnu negu mora ispunjavati sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2.-17. ovog pravilnika.

Pored uvjeta iz stavka 1. ovog članka ustanova za palijativnu negu mora osigurati i sljedeće prostore:

- ambulantu za palijativnu negu,
- ambulantu za terapiju boli,
- prostoriju/e za fizikalnu terapiju,
- prostoriju za dnevni boravak,
- prostoriju za psihologa, odnosno socijalnog djelatnika,
- prostor za prikupljanje medicinskog i drugog otpada,
- sanitarni čvor za osoblje,
- sanitarni čvor za pacijente.

Članak 76.

Ambulanta za palijativnu negu mora imati osnovnu opremu liječničke ordinacije u skladu sa članom 26. ovog pravilnika.

Članak 77.

Ambulanta za bol, uz opremu iz članka 76. ovog pravilnika, treba imati i: prijenosni EKG aparat s defibrilatorom i pisačem, puls oximetar, prijenosni komplet za umjetnu respiraciju i održavanje prohodnosti dišnih putova, maske i mijeh u različitim veličinama za artifičijelnu ventilaciju, orofaringealne, nazofaringealne i endotrahealne tubuse u različitim veličinama, laringoskop s tri veličine špatula, otvarač za usta, Magilova kliješta, aspirator, kateter za jednokratnu uporabu, bocu O₂ s dozatorom i raspršivačem, pribor za punkciju, pribor za lokalnu anesteziju, pribor za ispiranje želuca i kirurške rukavice.

Članak 78.

Za fizikalnu terapiju u ustanovi za palijativnu njegu treba osigurati opremu za kineziterapiju, elektroterapiju, magnetoterapiju i termoterapiju, terapijski ultrazvuk, pribor za mjerenje (dinamometar, metar, kutomjer), te didaktičku opremu za radnu terapiju.

Članak 79.

Za fizikalnu terapiju u kući ustanova za palijativnu njegu mora imati prenosivi pribor za kineziterapiju, prenosivi aparat i pribor za elektroterapiju, magnetoterapiju i termoterapiju, terapijski ultrazvuk, pribor za mjerenje (dinamometar, metar, kutomjer).

Članak 80.

Ukoliko ustanova za palijativnu njegu pruža usluge i hidrototerapije, potrebna je posebna prostorija s odgovarajućim instalacijama tople i hladne vode, površine najmanje 20 m², s najmanje jednom kadom za teže pokretne pacijente.

Članak 81.

Za osnivanje i obavljanje djelatnosti ustanove za palijativnu njegu treba osigurati interdisciplinarni tim za pružanje usluga palijativne njege, odnosno minimalno sljedeći kadar:

- u ambulanti za palijativnu njegu: jedan doktor medicine educiran za rad u palijativnoj njezi, i jedna medicinska sestra-tehničar educirana za rad u palijativnoj njezi,
- u ambulanti za terapiju boli: jedan liječnik specijalist anesteziologije i reanimatologije ili druge odgovarajuće specijalnosti educiran za terapiju boli, jedna medicinska sestra-tehničar educirana za rad u terapiju boli,
- jedan psiholog ili socijalni djelatnik s posebnim obrazovanjem za pristup umirućem pacijentu,
- dva diplomirana/viša fizioterapeuta, od kojih jedan za kućne posjete i
- jedan radni terapeut.

Članak 82.

Ukoliko ustanova za palijativnu njegu ima i posteljne kapacitete mora osigurati i:

- bolesničke sobe,
- prostorije za pohranjivanje čistih/nečistih stvari,
- prostorije za odlaganje medicinskog i drugog otpada,
- prostorije za instrumente i rekvizite,
- priručnu kuhinju,
- sanitarne čvorove za pacijente i uposlenike, s tim što se mora osigurati kupaonica za pacijente s odgovarajućim brojem tuševa i najmanje jednom kadom za kupanje nepokretnih pacijenata,
- prostoriju za odlaganje, pranje i dezinfekciju noćnih posuda,
- prostorija za depoziciju leša.

Za potrebe stacionara treba osigurati sjedeća i ležeća kolica za prijevoz pacijenta, ormar za lijekove i sanitetski materijal, ormar za instrumente, frižider.

Članak 83.

U bolesničkim sobama je potrebno osigurati stalke za infuziju, opremu za monitoring pacijenata, opremu za oksigenoterapiju.

Članak 84.

Ukoliko ustanova za palijativnu njegu ima i posteljne kapacitete treba osigurati sljedeći kadar: jedna diplomirana/viša

medicinska sestra-tehničar, četiri medicinske sestre-tehničara, jedan diplomirani/viši fizioterapeut.

IV. UVJETI GLEDE PROSTORA, OPREME I KADRA SEKUNDARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE**Članak 85.**

Zdravstvena djelatnost na sekundarnoj razini zdravstvene zaštite obuhvata specijalističko-konzultativnu i bolničku zdravstvenu djelatnost.

Specijalističko-konzultativna zdravstvena djelatnost na sekundarnoj razini zdravstvene zaštite predstavlja dio zdravstvene djelatnosti koja, kroz pružanje izvanbolničkih usluga, osigurava potporu primarnoj i bolničkoj zdravstvenoj djelatnosti, a s ciljem povećanja stupnja rješavanja zdravstvenih problema pacijenata i racionalnijeg korištenja resursa u zdravstvu.

Bolnička zdravstvena djelatnost obuhvata dijagnosticanje, liječenje i medicinsku rehabilitaciju, zdravstvenu njegu, boravak i prehranu pacijenata u bolnicama.

1. POLIKLINIKA**Opći uvjeti za polikliniku****Članak 86.**

Poliklinika se osniva kao samostalna zdravstvena ustanova ili kao dio bolnice.

U poliklinici se obavlja specijalističko-konzultativna zdravstvena zaštita, dijagnostika i medicinska rehabilitacija, osim bolničkog liječenja.

Kada se poliklinika osniva kao samostalna zdravstvena ustanova, djelatnost se obavlja najmanje u dvije ordinacije različitih ili istih specijalističkih ili subspecijalističkih djelatnosti, odnosno u jednoj ordinaciji specijalističke, odnosno subspecijalističke djelatnosti i laboratoriju.

Uvjeti prostora, opreme i kadra propisani ovim pravilnikom odnose se na polikliniku, bez obzira na način organiziranja.

Članak 87.

Svaka poliklinika mora imati minimalno odgovarajući broj specijalističko-konzultativnih ordinacija/ambulant iz članka 19. st. 4. i 5. ovog pravilnika, sukladno registriranoj djelatnosti.

Na ordinacije iz stavka 1. ovog članka shodno se primjenjuju odredbe čl. 25, 26, 48. i 49. ovog pravilnika u smislu minimalnih uvjeta prostora i opreme.

Članak 88.

Pored osnovnog prostora iz članka 87. ovog pravilnika, poliklinika ima i:

- prostoriju/prostor za medicinsku dokumentaciju,
- prostorije za čisto i nečisto rublje,
- prostoriju za priručno skladište potrošnog materijala,
- prostoriju za smještaj lijekova i medicinskih sredstava,
- garderobu za osoblje,
- čajnu kuhinju,
- čekaonice,
- sanitarne čvorove za pacijente i osoblje.

Članak 89.

Ukoliko poliklinika obavlja:

- laboratorijsku i radiološku dijagnostiku - u smislu prostora i opreme shodno se primjenjuju odredbe ovog pravilnika o obavljanju laboratorijske i radiološke dijagnostike u domu zdravlja;
- endoskopske zahvate - mora imati i prostoriju za endoskopiju;

- djelatnost pedijatrije, odnosno infektologije - potrebno je osigurati i prostoriju za izolaciju;
- male kirurške zahvate u lokalnoj anesteziji - potrebno je osigurati i zaseban prostor.

Članak 90.

Specijalističko-konzultativne ordinacije mogu biti polivalentne, te se u istoj ordinaciji može obavljati rad dvije ili više specijalnosti (svaka od njih posebno u određeno vrijeme unutar dnevnog radnog vremena) pod uvjetom, da su u sklopu ordinacije osigurane i specifične prostorije i oprema potrebne za rad svake od pojedinih specijalnosti.

Izuzetno od stavka 1. ovog članka ordinacija infektologije, ginekologije i primaljstva, kao i pedijatrije moraju imati svaka za sebe posebnu polikliničko-konzultativnu ordinaciju i posebnu čekaonicu.

Specijalističko-konzultativne ordinacije

Članak 91.

Pored osnovnog prostora i osnovne opreme liječničke ordinacije, specijalističko-konzultativne ordinacije pojedinih specijalističkih djelatnosti ispunjavaju i posebne uvjete suglasno ovom pravilniku.

Članak 92.

Ordinacija interne medicine osigurava sljedeću opremu: ležaj, EKG aparat, negatoskop, uro-katetere za jednokratnu uporabu različitih promjera, irigator, pribor za ispiranje želuca, komprese, pribor za uzimanje materijala za različite pretrage, defibrilator, aspirator, ambu balon s maskama, aparat za kisik s opremom, stalak za infuzije.

Radni tim: jedan specijalista interne medicine i jedna medicinska sestra-tehničar.

Članak 93.

Ordinacija pedijatrije mora ispunjavati uvjete prostora, opreme i kadra utvrđene ovim pravilnikom za djelatnost zdravstvene zaštite djece u domu zdravlja.

Članak 94.

Ordinacija ginekologije mora ispunjavati uvjete utvrđene ovim pravilnikom za zdravstvenu zaštitu žena u domu zdravlja.

Radni tim: jedan specijalist ginekologije i primaljstva i jedna medicinska sestra-tehničar.

Članak 95.

Ordinacija infektologije osigurava sljedeću opremu: uro-katetere za jednokratnu uporabu različitih promjera, irigator, pribor za ispiranje želuca, komprese, te pribor za uzimanje materijala za hematološke, bakteriološke, parazitološke, citološke i druge pretrage.

Radni tim: jedan specijalist infektolog i jedna medicinska sestra-tehničar.

Članak 96.

Ordinacija kirurgije osigurava sljedeću opremu: sto za manje intervencije, dvostepenik, lampa pokretna, rektoskop, sonde, katetere, negatoskop, kirurške i anatomske pincete, skalpele, kirurške škariče, kirurške igle i konac, iglodržač, pribor za obavljanje malih kirurških zahvata samo u lokalnoj anesteziji, pribor za torakalnu punkciju i drenažu, pribor za punkciju i lokalnu blokadu, pribor za lokalnu anesteziju, aspirator, hvataljku za jezik, stalak za infuzije, kisik u boci, ambu balon s maskama, orofaringealni tubusi, setovi za infuzije, pribor za uzimanje materijala za citološke pretrage, kompresivni zavoj i sredstva za imobilizaciju, zavojni materijal, suhi sterilizator, sterilne kirurške rukavice i termokauter.

Radni tim: jedan specijalist kirurg i jedna medicinska sestra-tehničar.

Članak 97.

Ordinacija urologije osigurava sljedeću opremu: cistoskop sa sopstvenim izvorom svjetla, uretroskop, urokatetere za jednokratnu uporabu raznih promjera, pribor za punkciju mokraćnog mjehura, kliješta, sondu, dilatatore, pribor za uzimanje materijala za medicinsko-biokemijske, mikrobiološke i citološke pretrage, iglodržač, kisik u boci, ambu balon s maskama, orofaringealni tubusi, kirurške igle i konac, kirurške škariče, skalpele, kirurške rukavice, irigator, rektoskop, vaginalne spekulje, negatoskop.

Radni tim: jedan specijalist urolog i najmanje jedna medicinska sestra-tehničar.

Članak 98.

Ordinacija ortopedije osigurava sljedeću opremu: pribor za lokalnu anesteziju, negatoskop, kirurške i anatomske pincete, skalpele, kirurške škariče, kirurške igle i konac, iglodržač, kirurške rukavice, pribor za obavljanje malih kirurško-ortopedskih zahvata samo u lokalnoj anesteziji, pribor za ortopedska mjerenja, pribor za punkciju i lokalnu blokadu, kisik u boci, ambu balon s maskama, orofaringealni tubusi, pribor za uzimanje materijala za citološke pretrage, udlage raznih veličina, pribor za gipsanje i skidanje gipsa.

Radni tim: jedan specijalist ortoped i najmanje jedna medicinska sestra-tehničar.

Članak 99.

Ordinacija otorinolaringologije osigurava sljedeću opremu: sto radni specijalni za ORL, laringoskop, inhalator, hvataljku za jezik, spekulum za nos i uho, otoskop, ogledalo za grkljan, čono ogledalo, povećalo, štrcaljku za ispiranje uha, pribor za vadenje stranih tijela iz nosa i uha, lancete za paracentezu, kirurške škariče i pincete, skalpel, aspirator, instrumentarij za uzimanje materijala za biopsiju, pribor za uzimanje brisa nosa, uha, ždrijela, test-audiometar, set bočicu za ispitivanje sposobnosti osjeta mirisa, te muzičke viljuške za ispitivanje vibracije, sterilne kirurške rukavice i suhi sterilizator, kisik u boci, ambu balon s maskama, orofaringealni tubusi, mikroskop za ORL preglede.

Radni tim: jedan specijalist otorinolaring i jedna medicinska sestra-tehničar.

Ukoliko se u okviru ORL ordinacije obavljaju audiometrijska, vestibulometrijska i timpanometrijska ispitivanja, potreban je poseban prostor, a radni tim se povećava sa još jednom medicinskom sestrom- tehničarom educiranom za ove pretrage.

Članak 100.

Ordinacija maksilofacijalne kirurgije osigurava sljedeću opremu: kirurške i anatomske pincete, kirurške škariče, skalpeli, kirurške igle i iglodržači, set za obavljanje malih kirurških zahvata, pribor za punkciju i lokalnu blokadu, pribor za lokalnu anesteziju, kliješta za kost, termokauter, kirurške rukavice, suhi sterilizator, zavojni materijal, kompresivni zavoj, sredstva za imobilizaciju i aspirator.

Radi tim: jedan specijalista maksilofacijalni kirurg i jedna medicinska sestra-tehničar.

Članak 101.

Ordinacija oftalmologije osigurava sljedeću opremu: tablice za ispitivanje oštine vida i boja, probni set korekcionih stakalaca, oftalmoskop, skijaskop, tonometar po Schiotzu ili nonkontakt tonometar, Goldmanov tonometar, biomikroskop, keratorefraktometar, fokometar, keratometar, zamračeni prostor za pregled očne pozadine, egzoftalmometar (po Hertelu), instrumentarij, sterilizator, lupa, staklene štapiće za oči, pribor

za male okulističke zahvate samo u lokalnoj anesteziji, komprese, sterilne kirurške rukavice, te po mogućnosti: ultrazvučni aparat, kompjuterizirani perimetar, OCT, fundus kamera.

Radni tim: jedan specijalist oftalmolog i jedna medicinska sestra-tehničar.

Članak 102.

Ordinacija neurologije osigurava sljedeću opremu: muzičku viljušku za ispitivanje osjeta vibracije, povećalo, perkusijski čekić, zaporni sat, pribor za lumbalnu punkciju, pribor za lokalnu anesteziju i pribor za uzimanje materijala za medicinsko-biokemijske, mikrobiološke i citološke pretrage.

Radni tim: jedan specijalist neurolog (neuropsihijatar) i jedna medicinska sestra-tehničar.

Članak 103.

Ordinacija psihijatrije osigurava osnovnu opremu liječničke ordinacije.

Radni tim: jedan specijalist neuropsihijatar/psihijatar i jedna medicinska sestra-tehničar.

Članak 104.

Ordinacija dermatovenerologije osigurava sljedeću opremu: mikroskop, termokauter, kohleju, igle za punkciju, epilacijske pincete, savijene i ravne škare, skalpele, lancete, povećalo, pribor za uzimanje materijala za medicinsko-biokemijske, mikrobiološke i citološke pretrage, kirurške rukavice i suhi sterilizator, najmanje ručni dermatoskop.

Radni tim: jedan specijalist dermatovenerolog i jedna medicinska sestra-tehničar.

Članak 105.

Ordinacija pulmologije/pneumoftizilogije osigurava opremu utvrđenu ovim pravilnikom za djelatnost zdravstvene zaštite kod specifičnih i nespecifičnih plućnih oboljenja u domu zdravlja.

Pored opreme iz stavka 1. ovog članka treba biti dostupna i oprema za radiološku i bronhološku obradu.

Radni tim: jedan specijalista pulmolog/pneumoftizilog i dvije medicinske sestre-tehničari.

Članak 106.

Ordinacija anesteziologije i reanimatologije osigurava sljedeću opremu: prijenosni EKG aparat s defibrilatorom i pisačem, puls oximetar, prijenosni komplet za umjetnu respiraciju i održavanje prohodnosti dišnih puteva, maske i mijeh u različitim veličinama za artifičijelnu ventilaciju, orofaringealne, nazofaringealne i endotrahealne tubuse u različitim veličinama, laringoskop s tri veličine špatula, otvarač za usta, Magilova kliješta, aspirator, kateter za jednokratnu uporabu, bocu O₂ s dozatorom i raspršivačem, pribor za punkciju, pribor za lokalnu anesteziju, pribor za ispiranje želuca, i kirurške rukavice.

Radni tim: jedan liječnik specijalist anesteziolog i reanimatolog i jedna medicinska sestra-tehničar.

Članak 107.

Ordinacija fizikalne medicine i rehabilitacije osigurava opremu: pribor za punkciju i lokalne blokade, negatoskop, pribor za fizijatrijsku dijagnostiku (čekić, metar, kutomjer, dinamometar, libela, visak), vaga za mjerenje tjelesne mase sa visinomjerom.

Radni tim: jedan specijalist fizikalne medicine i jedna medicinska sestra-tehničar.

Članak 108.

Ordinacija specijaliste medicine rada osigurava opremu utvrđenu ovim pravilnikom za djelatnost specifične zdravstvene zaštite radnika u domu zdravlja.

Radni tim: jedan specijalista medicine rada/specijalista medicine rada i sportske medicine i jedna medicinska sestra-tehničar.

Članak 109.

Ordinacija doktora opće-obiteljske stomatologije osigurava opremu utvrđenu ovim pravilnikom za stomatološku ordinaciju u domu zdravlja.

Radni tim: jedan specijalista opće-obiteljske stomatologije i jedna stomatološka sestra-tehničar.

Članak 110.

Ordinacija specijaliste oralne medicine i parodontologije treba imati: ultrazvučni aparat za skidanje naslaga, minimalni kirurški komplet, strugače za kosti, komplet instrumenata za parodontologiju, škare za gingivu (ravne i savijene), instrumenti za supragingivalni kamenac, termokauter, ispitivač vitaliteta, model za demonstraciju oralne higijene.

Radni tim: jedan specijalista oralne medicine i parodontologije/specijalista bolesti usta i parodontologije i jedna stomatološka sestra-tehničar.

Članak 111.

U ordinaciji specijaliste preventivne i dječje stomatologije treba imati: metalni prsten, otvarač za usta, dječja kliješta i opremu za projekciju edukativnih sadržaja.

Radni tim: jedan specijalista preventivne i dječje stomatologije i jedna stomatološka sestra-tehničar.

Članak 112.

U ordinaciji specijaliste oralne kirurgije treba imati: operacioni sto ili operacionu fiziološku stolicu, aspirator, oksigenator, operacioni reflektor, termokauter, negatoskop, kliješta za kost, minimalni kirurški komplet, UV-lampa, ekarter, raspatorij, anatomske pincete, kirurške škare, peane, skalpele, igle, iglodržače, bubrežnjake, veliki doboš za vaz, navlake za nasadnik, kiruršku odjeću i komprese.

Radni tim: jedan specijalista oralne kirurgije i jedna stomatološka sestra-tehničar.

Članak 113.

U ordinaciji specijaliste dentalne patologije i endodoncije treba imati: endoboks sa više endodontskih instrumenata, set za koferdam, apex lokator, termokauter, ispitivač vitaliteta.

Radni tim: jedan specijalista dentalne patologije i endodoncije/specijalista bolesti zuba i endodoncije i jedna stomatološka sestra-tehničar.

Članak 114.

U ordinaciji specijaliste stomatološke protetike treba imati: više raznih kašika za otiske, kliješta za protetiku, brusno kamenje, borere i frezere (raznih oblika i veličina), posudu za dezinfekciju otisaka.

Radni tim: jedan specijalista stomatološke protetike i jedna stomatološka sestra-tehničar.

Članak 115.

U ordinaciji specijaliste ortodonta treba imati: odgovarajući ormar za modeloteku, digitalni fotografski aparat, komplet kašika za otiske (veće i manje), kliješta za mobilnu ortodonciju, kliješta za fiksnu ortodonciju, nosač bravica i bežičnu helio lampu.

Radni tim: jedan specijalista ortodont i jedna stomatološka sestra-tehničar.

Laboratorijska djelatnost/dijagnostika**Članak 116.**

Za djelatnost ortodontsko-tehničkog laboratorija osigurava se sljedeća oprema: zubotehnički radni stol (s mikromotorom, usisivačem, lupom, osvjetljenjem, puhaljkom, plamenikom), kompresor, sudoper, ormar za odlaganje modela, pult za odlaganje aparata, silos za gips, vibrator, obrezivač gipsa, vakuumski mješač gipsa, aparat za poliranje, kompresor, napa, aparat za ispiranje voska.

Laboratorij treba imati instrumente i alate: zubotehnički nasadnik, lopaticu za gips, gumi-miješalicu, noževe, pincete, škare, kliješta, stalak za brusne elemente, lampicu za špirit, kalupe za modele gumene, posudu za odlaganje otisaka, posudicu za miješanje akrilata, staklenu pločicu za miješanje, staklenu pločicu s udubljenjem, naočale zaštitne.

Ortodontsko-tehnički laboratorij treba da ima poliklav aparat, kompresor, kliješta za ortodontsku tehniku.

Ortodontsko-tehnički laboratorij osigurava radni tim u sastavu: jedan zubni tehničar sa završenom edukacijom iz ortodontije.

Članak 117.

Medicinsko-biokemijski laboratorij mora osigurati uvjete prostora i opreme utvrđene ovim pravilnikom za medicinsko-biokemijski laboratorij u domu zdravlja.

Usluge medicinsko-biokemijske dijagnostike u poliklinici pruža radni tim u sastavu najmanje:

- jedan specijalista medicinske biokemije ili jedan specijalista biokemije ili diplomirani inženjer medicinske biokemije,
- jedan diplomirani inženjer medicinsko-laboratorijske dijagnostike ili viši laboratorijski tehničar,
- dva laboratorijska tehničara sa SSS i
- jedna pralja laboratorijskog posuda.

Članak 118.

Mikrobiološki laboratorij osigurava sljedeći prostor:

- čekaonicu,
- prostoriju za uzimanje uzoraka,
- laboratorijski prostor za obradu uzoraka s izolacijom uzročnika iz sigurnosne grupe II (bez M.tbc. i Legionella),
- ako laboratorij radi dijagnostiku metodama molekularne biologije, tada su potrebne još najmanje tri zasebne prostorije, po 3 do 4 m² (jedna prostorija za pripremu reagensa, druga prostorija za amplifikaciju, treća prostorija za detekciju amplifikata), ili veća prostorija sa dvije komore za sterilan rad,
- ako laboratorij radi serološke pretrage potrebno je osigurati odgovarajući prostor i opremu,
- prostoriju za dekontaminaciju, sterilizaciju i pranje posuda,
- prostoriju za pripremu podloga i reagensa ili priručno skladište za gotove podloge i nezapaljive reagense,
- sanitarni čvor za osoblje i pacijente, odvojeno po spolovima.

Mikrobiološki laboratorij osigurava sljedeću opremu: sitni pribor za osnovne mikrobiološke pretrage - standardna oprema za mikrobiološku obradu (pribor i podloge); hladnjak +4°C, ledenica -20°C, termostat (+37)-(+44°C), sterilizator za suhu sterilizaciju, autoklav za zarazni materijal i podloge, binokularni mikroskop s imerzijom, suhim sustavom i

rasvjetom, stolna laboratorijska centrifuga, analitička i obična vaga, lonci za anaerobni uzgoj bakterija ili anaerobni termostat, UV lampa, oprema za serologiju, vodena kupelj, pH metar, denzitometar, komoru biosigurnosne razine II, laboratorijski stolci i namještaj.

Mikrobiološki laboratorij mora osigurati i računar sa pisačem.

Mikrobiološki laboratorij osigurava radni tim u sastavu: jedan specijalista mikrobiolog, jedan inženjer medicinsko-laboratorijske dijagnostike, jedan laboratorijski tehničar srednje stručne spreme i jedna pralja laboratorijskog posuda.

Članak 119.

Citološki laboratorij osigurava sljedeći prostor:

- čekaonicu,
- prostoriju za prijem materijala,
- prostor za pripremu, uzorkovanje i obradu uzoraka,
- prostor za histokemijsko i imunohistokemijsko bojenje uzoraka,
- prostoriju za odlaganje citoloških preparata i pisanih nalaza,
- sobu za rad citoskrinera,
- priručno skladište za lako zapaljivi materijal,
- sanitarni čvor za osoblje i pacijente.

Citološki laboratorij osigurava sljedeću opremu: uređaj za aktivnu ventilaciju, pribor i reagense za bojenje, centrifugu, digestor, binokularni mikroskop, predmetna i pokrovna stakla, čaše za urin, Petrijeve zdjelice i drugo laboratorijsko posuđe prema potrebi, laboratorijski sat, hladnjak, metalni ormar za lakozapaljive tekućine, ormar za arhiviranje nalaza i kartoteku, računar sa pisačem, ormar za arhiviranje preparata, stol za punkcije, stolić za držanje pribora za punkciju sa:

- priborom za dezinfekciju (dezinfekcijska sredstva i sterilne gaze ili vata),
- priborom za punkcije (razne igle za punkcije ovisno o području rada – površnih organa, koštane srži, abdominalnih ili torakalnih organa, prostate itd. i odgovarajuće štrcaljke),
- priborom za lokalnu anesteziju ovisno o području rada,
- priborom za pomoć u slučaju anafilaktičke reakcije ("antišok terapija").

Citološki laboratorij osigurava radni tim u sastavu: jedan specijalista citologije ili subspecijalista citolog ili liječnik s odgovarajućom specijalizacijom i dodatnom edukacijom iz oblasti citologije i jedan laboratorijski tehničar.

Članak 120.

Patohistološki laboratorij osigurava sljedeće:

- prostoriju za prijem materijala,
- prostor za pripremu i obradu tkiva,
- prostor za rezanje i bojenje uzorka,
- prostoriju za odlaganje histoloških preparata, parafinskih blokova i pisanih nalaza,
- prostoriju za čuvanje kemikalija s prirodnom ventilacijom ili ormar sa aktivnom ventilacijom;
- sanitarni čvor za osoblje i pacijente, odvojeno po spolovima,
- prostoriju za odmor pacijenta,
- sobu za liječnika.

Patohistološki laboratorij osigurava sljedeću opremu: uređaj za aktivnu ventilaciju, pribor i boje, binokularni mikroskop, predmetna i pokrovna stakla, medije za uklapanje, laboratorijski sat, hladnjak sa zamrzivačem, metalni ormar za

lako zapaljive tekućine, ormar za arhiviranje nalaza, ormar za arhiviranje preparata, police za arhiviranje parafinskih blokova, mikrotom, histokinet, digestor, vodenu kupelj, termostat, posude za bojenje, boje i kemikalije za procesiranje tkiva.

Patohistološki laboratorij mora osigurati i računar sa pisačem.

Patohistološki laboratorij osigurava radni tim u sastavu: jedan specijalist patolog, jedan inženjer laboratorijske dijagnostike i jedan laboratorijski tehničar.

Radiološka dijagnostika i ultrazvučna dijagnostika

Članak 121.

Za djelatnost radiološke dijagnostike i ultrazvučne dijagnostike poliklinika mora ispunjavati uvjete prostora i opreme utvrđene za obavljanje radiološke i ultrazvučne dijagnostike u domu zdravlja.

Članak 122.

Ukoliko poliklinika ima dijagnostiku izvan konvencionalne Rtg dijagnostike i ultrazvučne dijagnostike, treba ispunjavati uvjete prostora, opreme propisane za bolnicu.

Članak 123.

Konvencionalnu Rtg dijagnostiku i ultrazvučnu dijagnostiku osigurava radni tim: jedan specijalist radiološke dijagnostike, jedan diplomirani inženjer radiologije ili viši radiološki tehničar.

Ukoliko poliklinika obavlja dijagnostiku iz članka 122. ovog pravilnika osigurava još najmanje jednog specijalistu radiološke dijagnostike, kao i sljedeći kadar:

- za mamografiju: jedan diplomirani inženjer medicinske radiologije ili viši radiološki tehničar,
- za kompjuteriziranu tomografiju: jedan diplomirani inženjer radiologije ili viši radiološki tehničar,
- za magnetnu rezonancu: jedan diplomirani inženjer radiologije ili viši radiološki tehničar.

Ukoliko se radi dvije i više dijagnostika, timovima se dodaje još jedna medicinska sestra-tehničar.

Nuklearna medicina

Članak 124.

Za obavljene djelatnosti nuklearne medicine kao specijalističko-konzultativne djelatnosti, pored liječničke ordinacije, treba osigurati i prostor za priručni laboratorij od najmanje 9 m² za obavljanje laboratorijskih analiza hormona, tumorskih markera i slično, a da se pri tome ne koriste otvoreni izvori radioaktivnog zračenja (zatvoreni sustav).

U prostoriji laboratorija mora biti osigurana topla i hladna voda, te odgovarajući ormar za lako zapaljivi materijal s ugrađenim odvodom za ventilaciju.

Ordinacija nuklearne medicine osigurava sljedeću opremu: ultrazvučni aparat sa najmanje jednom sondom od 7,5 MHz, EKG aparat, pribor za punkcije, pribor za uzimanje hematoloških, biokemijskih i citoloških pretraga, automatski analizator za pretrage hormona, tumorskih markera koji ne koristi otvorene izvore zračenja, centrifuga, mikroskop, hladnjak sa zamrzivačem, odgovarajuću količinu reagensija (test reagensije, kalibratore, kontrolne serume, te test trake za kontrolne analize), pipete, plastične kivete, epruvete i ostali materijal za jednokratnu uporabu.

Ordinacija za djelatnost nuklearne medicine osigurava radni tim: jedan specijalista nuklearne medicine, jedan diplomirani ing. laboratorijske dijagnostike ili viši laboratorijski tehničar i jedna medicinska sestra-tehničar.

Fizikalna medicina i rehabilitacija

Članak 125.

Ukoliko poliklinika pruža usluge fizikalne terapije i rehabilitacije, pored ordinacije za fizijatra, osigurava i sljedeće:

- prostore za različite oblike fizikalne terapije (kineziterapiju, elektroterapiju, radnu terapiju, manualnu masažu) od kojih svaka ima najmanje 9 m² s odvojenim prostorom za presvlačenje i odlaganje garderobe pacijenta,
- prostorije za radnu terapiju za odrasle i za djecu ukoliko se uz fizikalnu terapiju obavlja i radna terapija,
- prostorije s odgovarajućim instalacijama tople i hladne vode, s najmanje jednom kadom i pokretnom dizalicom za teže pokretne pacijente, ukoliko se uz fizikalnu terapiju obavlja i hidroterapija,
- prostoriju za rekvizite,
- čekaonicu,
- prostor za prijem pacijenta i medicinsku dokumentaciju i
- sanitarne čvorove.

Za usluge fizikalne terapije osigurava se sljedeća oprema: radni stol i stolica u svim prostorijama u kojima se primaju pacijenti, stol za pacijente, ležaj za pacijenta, pribor za medicinsku gimnastiku i kineziterapiju (strunjača, švedske ljestve, ogledalo, oprema za samozbrinjavanje, krevet za kineziterapiju, suspenzija iznad kreveta, jastuci, kose plohe, kinetek, gumene lopte, dinamometar, trake).

Za usluge elektroterapije osiguravaju se pribor i aparatura za elektroterapiju (polivalentni aparat za elektroterapiju), oprema za termoterapiju, terapijski ultrazvuk, pribor za mjerenje za rad fizioterapeuta (dinamometar, metar, kutomjer).

Za usluge radne terapije osigurava se sljedeća oprema: didaktička oprema, igračke, ploča s opremom za vježbanje aktivnosti svakodnevnog života, pomagala za kuhanje i održavanje osobne higijene.

Za pružanje usluga fizikalne terapije, poliklinika osigurava radni tim u sastavu: jedan specijalista fizikalne medicine i rehabilitacije, jedan diplomirani fizioterapeut ili viši fizioterapeut i jedan fizioterapeut srednje stručne spreme.

Članak 126.

Ukoliko poliklinika pruža usluge hiperbarične medicine mora imati sljedeće prostore:

- jednomjesna komora koju čini: prostorija za komoru – dužina prostorije minimalno 5,20 m x širina prostorije minimalno 2 m, u površini optimalno 12-16 m²; prostorija za pripremu plinova i kisika, odnosno za spremnik ili boce sa kisikom i medicinskim zrakom – 8 -10 m²; čekaonica sa administrativnim pultom i kartotekom - 15 m²; sanitarni čvor;
- višemjesna komora koju čini: prostorija za komoru – 32 – 40 m²; prostorija za pripremu plinova i kisika, odnosno za spremnik ili boce sa kisikom i medicinskim zrakom – 10 - 12 m²; ambulanta i intervencija - 16 m²; prostorija za medicinsko osoblje - 9 m²; čekaonica sa administrativnim pultom i kartotekom - 16 m²; prostoriju za sterilizaciju - 6 m²; sanitarni čvor.

Članak 127.

Za pružanje usluga hiperbarične medicine potrebno je osigurati kompletnu opremu za jednu od sljedeće tri komore:

- a) jednomjesna komora (*monoplace chamber*): prostorija za komoru sa elektrostatskim podom,

kontrolni panel za praćenje rada komore, senzori za intrakomorni pritisak, senzori za mjerenje koncentracije CO i CO₂ unutar komore, sustav za audiovizuelnu komunikaciju sa pacijentom u komori, sustav za siguran prekid rada i sigurnu dekompresiju komore u slučaju nestanka električne energije ili dovoda gasova, sustav za mogućnost priključenja EKG monitoringa za praćenje pacijenta unutar komore, sustav za mogućnost priključenja za mjerenje krvnog pritiska pacijenta unutar komore, roler pumpni sustav radi mogućnosti davanja intravenskih infuzija pacijenta unutar komore, aparat za registraciju disajnih parametara, senzori za mjerenje temperature unutar komore, senzori za mjerenje vlažnosti unutar komore, sustav za prečišćavanje zraka, respirator bez električnog pogona, aparat za sukciju, aparat za mjerenje čistoće kisika, sustav za automatsko gašenje požara (sprinkler), središnji dovod kisika i medicinskog zraka, ukoliko nema središnjeg dovoda – cisterna/spremnik za tečni kisik, ili boce za tečni kisik; cisterna/spremnik za medicinski zrak,

- b) jednomjesna komora sa udisanjem kisika pomoću maske: sve kao pod točkom a) stavka 1. ovog članka i razni profili maski za udisanje kisika.
- c) višemjesna komora (*multiplace chamber*): prostorija za komoru sa elektrostatskim podom, komora sa sjedećim mjestima, odnosno, mogućnostima ležećeg mjesta, vrata komore za prolaz bolesničkog kreveta širine min. 90 cm i visine min. 160 cm, kontrolni panel za praćenje rada komore, senzori za mjerenje vlažnosti unutar komore, senzori za mjerenje koncentracije CO i CO₂ unutar komore, senzori za praćenje temperature unutar komore i vlažnosti zraka, aparat za mjerenje koncentracije kisika u komori sa alarmom za veće koncentracije od dozvoljenih, sustav za siguran prekid rada i sigurnu dekompresiju komore u slučaju nestanka električne energije ili dovoda gasova, sustav za mogućnost priključenja EKG monitoringa za praćenje pacijenta unutar komore, sustav za mogućnost priključenja aparata za mjerenje krvnog pritiska, sustav za mogućnost priključenja EEG monitoringa, kamera sa monitorima koji pokrivaju sve pacijente, sustav audio vizuelne komunikacije, pretkomora - minimum dva uređaja za disanje, sustav za automatsko gašenje požara (sprinkler), središnji dovod kisika i medicinskog zraka, ukoliko nema središnjeg dovoda – cisterne ili spremnici za tečni kisik, sustav za prečišćavanje zraka, oprema za osiguravanje zraka; kompresori, sustav za automatsko gašenje požara (sprinkler), cisterne za zrak, sustav za kontrolu zraka, sustavi za kontrolu čistoće kisika, sustavi za prečišćavanje zraka – filteri, aparat za sukciju, respirator bez električnog pogona.

Članak 128.

Za pružanje usluga hiperbarične medicine osigurava se radni tim u sastavu: jedan specijalista interne medicine sa edukacijom iz oblasti hiperbarične medicine, jedan diplomirani medicinski tehničar ili viši medicinski tehničar, jedna medicinska sestra-tehničar.

Dnevna bolnica

Članak 129.

Poliklinika kao zdravstvena ustanova može osigurati pružanje usluga po principu dnevne bolnice.

Članak 130.

Ako poliklinika u sklopu svoje djelatnosti organizira pružanje usluga po principu dnevne bolnice mora imati prostoriju za smještaj pacijenata (u daljnjem tekstu: bolesnička soba) od najmanje 12 m², odnosno 6 m² po svakom ležaju, odnosno stolici koja se može dovesti u poluležeći/ležeći položaj.

U poliklinici koja obavlja psihoterapiju potrebno je osigurati i prostoriju od najmanje 20 m² sa 6 sjedećih mjesta.

Ukoliko poliklinika pruža usluge po principu dnevne bolnice mora imati i priručnu kuhinju.

Članak 131.

Za pružanje usluga po principu dnevne kirurgije poliklinika mora osigurati prostor i opremu operacione sale i opremu propisanu za odjel anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja (anesteziološku opremu za bolnicu).

Pored uvjeta iz stavka 1. ovog članka, poliklinika mora osigurati i sobu za oporavak sa odgovarajućim brojem postelja, suglasno registriranoj djelatnosti i opremu za jedinicu intenzivnog liječenja (u daljnjem tekstu: JIL) propisanu za odjel anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja.

Za usluge dnevne bolnice poliklinika, pored kadra propisanog za određene ordinacije, mora osigurati kadar za kirurške zahvate koje obavlja, te najmanje tri medicinske sestre-tehničara za rad u sobi za oporavak pacijenta za 24 sata.

Članak 132.

Ukoliko poliklinika pruža uslugu po principu dnevne bolnice mora imati ugovor sa najbližom bolnicom u mjestu sjedišta poliklinike koja može pružiti odgovarajući tretman pacijenta u slučaju komplikacija.

Poliklinika koja pruža uslugu po principu dnevne bolnice mora osigurati:

- hitni medicinski transport, vlastiti ili putem ugovora sa drugom zdravstvenom ustanovom,
- praćenje zdravstvenog stanja pacijenta nakon otpuštanja.

Usluge iz stavka 2. ovog članka može pružati poliklinika ili iste ugovarati sa drugom zdravstvenom ustanovom.

Usluge pružene temeljem ugovora iz stavka 1. i 2. ovog članka padaju na teret poliklinike.

1. BOLNICA

Opći uvjeti za bolnicu

Članak 133.

Bolnica je zdravstvena ustanova koja obavlja djelatnost dijagnostike, liječenja, medicinske rehabilitacije i zdravstvene njege pacijenta, te osigurava boravak i prehranu pacijenta.

Djelatnost iz stavka 1. ovog članka obavlja se u općim, specijalnim, kantonalnim i u univerzitetsko-kliničkim bolnicama.

Članak 134.

Za organizaciju i početak rada, bolnica mora ispunjavati uvjete sukladno propisima o zdravstvenoj zaštiti, o krvi i krvnim sastojcima, o ljekarničkoj djelatnosti i ovim pravilnikom.

Uvjeti prostora, kadra i opreme za kantonalnu bolnicu uređuju se kantonalnim propisom temeljem članka 100. Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Ukoliko bolnica obavlja i tercijarnu zdravstvenu zaštitu mora ispunjavati i uvjete utvrđene posebnim propisom, te biti verificirana od strane Federalnog ministarstva zdravstva za obavljanje iste.

Članak 135.

Za osnivanje i početak rada bolnice objekt bolnice mora ispunjavati propisane sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2 – 17. ovoga pravilnika.

Bolnica, ovisno o vrsti, mora imati najmanje:

- prostor za prijem i higijensku obradu pacijenata,
- bolesničke sobe,
- prostorije za specijalističko-konzultativnu djelatnost,
- prostore za opskrbu čistim rubljem i sterilnim materijalom,
- prostorije za opskrbu lijekovima (bolnička ljekarna),
- prostor/iju za pohranu medicinske dokumentacije,
- prostorije za prijem, skladištenje, obradu i izdavanje hrane (u ovisnosti od ukupnog broja bolničkih postelja),
- čekaoničke prostore,
- garderobu za uposlenike i
- prostore za obavljanje vjerskih obreda.

Bolnica mora osigurati sterilizaciju, a način rada, prostor, medicinsko-tehnička oprema i kadrovi ovise o vrsti djelatnosti bolnice i postupcima sterilizacije koji se sukladno tome primjenjuju.

Bolnica može imati i prostor za prehranu i dnevni boravak pacijenta, te prostor za posjet pacijenta.

Bolnica treba osigurati prostor za depoziciju leša (mrtvačnicu) u vlastitom objektu ili ga ugovoriti sa zdravstvenom ustanovom koja u svom sastavu ima ovaj prostor.

Bolnica mora osigurati sanitetski prijevoz.

Članak 136.

Bolnica koja u svom djelokrugu rada ima kiruršku granu medicine, pored uvjeta iz članka 135. ovog pravilnika, mora osigurati najmanje jednu operacionu salu sa pripadajućim prostorima i opremom, a ukoliko ima organiziranu ginekološko-primaljsku djelatnost i porođajnu salu.

Ukoliko bolnica ima organizirane više specijalističkih djelatnosti kirurških (operativnih) grana medicine, u svrhu racionalnog iskorištavanja prostorija, mogu se organizirati zajedničke prostorije operacionog bloka (operacioni blok), ako to dozvoljavaju građevinsko-tehnički i prostorno-komunikacijski uvjeti objekata u kojem su smještene.

Operativni blok iz stavka 2. ovog članka mora imati najmanje tri operacijske sale na 100 bolesničkih postelja operativnih grana medicine i na svakih daljnjih 50 postelja jednu operacionu salu više i sve ostale (prateće) prostorije svake operacijske sale u operacijskom bloku, s tim da porodiljstvo i oftalmologija moraju imati svaka za sebe zasebnu operacijsku salu.

Članak 137.

Bolnica se organizira na razini specijalističkih odjela, kao osnovnih organizacionih jedinica.

Transfuziološka i ljekarnička djelatnost na razini bolnice se organiziraju sukladno posebnim propisima o transfuziološkoj i propisima o ljekarničkoj djelatnosti.

Članak 138.

Odjel kao osnovna organizaciona jedinica na razini specijalizacije mora imati najmanje 10 postelja, te najmanje dva doktora određene specijalnosti.

Izuzetno od odredbe stavka 1. ovog članka, odjel anesteziologije i reanimatologije (jedinica intenzivnog liječenja) mora imati najmanje četiri postelje.

Odjeli u kojima se provodi dijagnostička djelatnost ne moraju imati bolesničke postelje.

Odjel u svom sastavu ima ambulante za pružanje specijalističko-konzultativne zdravstvene zaštite (u daljnjem tekstu: bolnička ambulanta).

Odjel u svom sastavu može imati odsjeke i dnevnu bolnicu.

Članak 139.

Odsjek je organizaciona jedinica odjela koja se može organizirati na razini subspecijalizacije, odnosno na razini specijalizacije prema anatomskim ili funkcionalnim podjelama.

Odsjek u svom sastavu mora imati najmanje pet kreveta, te uposlenog najmanje jednog doktora sa određenom subspecijalizacijom ili određenom specijalizacijom, u stalnom radnom odnosu.

Članak 140.

Dnevna bolnica je organizaciona jedinica odjela za pružanje dijagnostičkih i terapijskih usluga izvanbolničkim pacijentima, za koje je potreban kratkotrajni boravak u bolnici.

Dnevna bolnica mora imati najmanje dvije bolesničke postelje.

Članak 141.

Bolnički odjel mora imati:

- bolesničke sobe,
- bolničku ambulantu,
- prostoriju za pripremu i obradu i manje zahvate u skladu sa djelatnošću kojom se odjel bavi,
- prostoriju/e za specifičnu dijagnostiku odjela,
- prostorije za uposlenike,
- prostorije za pohranjivanje čistih/nečistih stvari,
- prostorije za odlaganje medicinskog i drugog otpada i
- prostorije za instrumente i rekvizite.

Svaki bolnički odjel mora imati sanitarne čvorove za pacijente i uposlenike, s tim što svaki odjel mora imati kupaonicu za pacijente s odgovarajućim brojem tuševa i najmanje jednom kadom koja ima opremu za transport i kupanje nepokretnih pacijenata.

Na svakom bolničkom odjelu mora postojati prostorija za odlaganje, pranje i dezinfekciju noćnih posuda.

Na odjelu je potrebno osigurati kolica sjedeća za prijevoz pacijenta i kolica ležeća za prijevoz pacijenta, ormar za lijekove i sanitetski materijal, ormar za instrumente i frižider.

Članak 142.

U bolesničkim sobama za svaku bolesničku postelju osigurava se površina:

- za novorođenčad i djecu do 2 godine - 4,0 m²
- za djecu od 2 do 6 godina - 4,5 m²
- za odrasle i djecu stariju od 7 godina, odvojeno po spolu, - 5,0 m²
- za odrasle oboljele od zaraznih bolesti - 6,0 m²
- za djecu i odrasle smanjenih funkcionalnih sposobnosti - 6,5 m²
- u jedinici intenzivnog liječenja - 6,5 m² po postelji, a razmak između postelja treba da iznosi 100 cm, udaljenost postelja od zida 60 cm.

Članak 143.

Bolničke ambulante moraju ispunjavati uvjete prostora i opreme koji su utvrđeni za specijalističko-konzultativne ordinacije poliklinike.

Prostorija za pripremu i obradu i manje zahvate, kao i prostorija za specifičnu dijagnostiku iz članka 141. ovog pravilnika moraju biti opremljene u skladu sa djelatnošću kojom se odjel bavi.

Članak 144.

Bolnički odjel treba imati sobu za izolaciju pacijenata koji su oboljeli ili se sumnja da boluju od zaraznih bolesti.

Soba za izolaciju pacijenata iz stavka 1. ovog članka mora imati obvezno zaseban sanitarni čvor.

Članak 145.

Bolnički odjel koji obavlja dijagnostičku djelatnost ili drugu medicinsku djelatnost mora ispunjavati uvjete propisane ovim pravilnikom u skladu sa djelatnošću.

2.1. Opća bolnica

Članak 146.

Opća bolnica je zdravstvena ustanova koja obavlja najmanje djelatnost kirurgije, interne medicine, pedijatrije, ginekologije i porodiljstva i koja ima posteljne, dijagnostičke i druge mogućnosti prilagođene svojoj namjeni.

Opća bolnica mora imati organizirane bolničke odjele za djelatnosti iz stavka 1. ovog članka, odjel anestezije i reanimatologije, odjel urgentnog zbrinjavanja i hitnog prijema pacijenata, kao i organiziranu sterilizaciju.

Članak 147.

Opća bolnica se može oformiti i obavljati zdravstvenu djelatnost ako ispunjava opće uvjete za bolnicu iz čl. 133.-145. ovog pravilnika, te dodatne prostore i medicinsko- tehničku opremu kako slijedi:

1. Odjel kirurških djelatnosti mora osigurati i:

- operacionu salu,
- pretprostor za pranje ruku,
- prostor za presvlačenje (filter),
- prostor za pripremu pacijenta,
- sobu za buđenje,
- prostor za brzu sterilizaciju,
- sobu za postavljanje i odstranjivanje imobilizacije kod djelatnosti koje istu koriste pri liječenju,
- sanitarni čvor.

Operaciona sala mora imati najmanje sljedeću opremu: sto operacioni, lampa operaciona sa satelitom, nož elektrokirurški, aspirator operacionog polja, rendgen aparat sa TV lancem portabilni, negatoskop, lampa operaciona na stalku, sto za instrumente, kolica za instrumente i kirurške instrumente.

Operaciona sala mora imati opremu propisanu za odjel anestezilogije, reanimatologije i intenzivnog liječenja (anesteziološku opremu za bolnicu).

2. Odjel interne medicine mora za dijagnostiku osigurati najmanje: prostorije za EKG aparat i UZV aparat sa opremom.

U prostoru za bolničko liječenje odjel interne medicine mora osigurati: Ambu balon sa maskama, defibrilator, monitor za EKG, TA i puls s oksimetrijom i kapnografijom, aparat za respiratornu potporu, inhalacionu i oksigenoterapiju, aspirator vakuum električni, komplet za endotrahealnu intubaciju, pumpu infuzionu, oftalmoskop, glukometar, test trake za brzo određivanje promjena u urinu, visinomjer, platneni metar.

3. Odjel ginekologije i porodiljstva treba imati operacionu salu koja ispunjava uvjete prostora i opreme kao za kiruršku salu, osim pokretnog rendgen aparata, te:

- sobu za porode,
- sobu za porode infektivnih roditelja,
- sobu za intervencije,
- prostor za pripremu roditelja sa sanitarnim čvorom,
- prostoriju za nedonoščad,
- posebnu prostoriju za izolaciju bolesne novorođenčadi.

Usluge mliječne kuhinje mogu biti zajedničke sa odjelom za pedijatriju.

Soba za smještaj roditelje i novorođenčeta treba biti površine od najmanje 16 m², uz dodatnih 8 m² za dodatnu postelju roditelje i postelju novorođenčeta.

Radaona mora imati sljedeću opremu: instrumentarij za ginekološki pregled i pregled trudnica, ultrazvučni aparat, mikroskop, rektoskop, amnioskop, cistoskop, instrumente za male ginekološke zahvate i elektrokauter, pribor za normalni porođaj, instrumentarij za operativno dovršenje abnormalnih i patoloških porođaja (obvezno vakuum aspirator), opremu za reanimaciju i opskrbu novorođenčadi i opremu za opskrbu nedonoščadi, instrumentarij za laparatomije i za veće vaginalne operacije, aparat za endotrahealnu anesteziju, kisik (najmanje u bocama) u radaonici, operacionoj sali i prostorijama za reanimaciju i postoperativnu njegu, kardiokograf i detektor otkućaja srca čeda, te inkubator za nedonoščad na odjelu porodiljstva.

4. Odjel pedijatrije treba imati i prostor za:

- mliječnu kuhinju s praonicom, sterilizacijom, pripremom i pohranom gotove hrane,
- prostoriju za majke (obvezno za dojilje),
- pokretne kade za kupanje (jedna kada na šest kreveta ako nisu već u sobi izgrađene),
- sobu za igru i dnevni boravak djece.

Odjel pedijatrije mora osigurati sljedeću opremu: EKG, monitor za EKG, TA i puls, sa oksimetrijom i kapnografijom, pumpa infuzionu, aspirator vakuum električni, gasni analizator, pulsni oksimetar, lampa za fototerapiju, inkubator za standardnu njegu, defibrilator za djecu, izvor kisika sa opremom, komplet za endotrahealnu intubaciju, aparat za mjerenje krvnog pritiska, stalak za infuziju, krevet bolesnički veliki, krevet bolesnički mali, sustav za sterilizaciju, pribor za male kirurške intervencije, sterilizator suhi, frižider, krevet za novorođenčad, inkubator za transport, kolica za lijekove.

5. Odjeli za anestezilogiju, reanimatologiju i intenzivno liječenje mogu imati središnju i polivalentnu jedinicu intenzivnog liječenja (JIL).

Opća bolnica mora imati anesteziološku ambulantu, u sklopu koje može biti i ambulanta za liječenje boli, i šest postelja u JIL-u sa najmanje 50% pokrivenošću postelja respiratorima.

Odjel anestezilogije, reanimatologije i intenzivnog liječenja mora imati sobu za izolaciju.

Obvezna oprema JIL-a: respiratori, aparat za sukciju i drenažu, oprema za endotrahealnu intubaciju, infuzijske pumpe i perfuzori, pumpe za torakalnu sukciju monitor za EKG, TA i puls s oksimetrijom i kapnografijom, defibrilator i bor za središnju vensku kateterizaciju.

Obvezna anesteziološka oprema u bolnici: aparat za anesteziju sa mogućnošću automatske i ručne ventilacije pluća, aspiracije i kapnografijom, dva isparivača hlapljivih anestetika, stolić za reanimaciju sa defibrilatorom, rezervni cilindri za plinove, oprema za endotrahealnu intubaciju, laringoskop fleksibilni-jedan na svaki operacijski blok, perfuzori, pribor za

središnju vensku kateterizaciju, monitor za EKG, TA i puls s oksimetrijom i kapnografijom, sustav za grijanje pacijenta i infuzija.

6. Bolnica ima jedinicu za urgentno zbrinjavanje i hitni prijem pacijenta, odnosno jedinstveni prijemni odjel, s potrebnim prostorijama za obradu pacijenta i za zdravstvene djelatnike (liječnike i medicinske sestre).

Odjel urgentnog zbrinjavanja mora biti smješten u prizemlju bolničke zdravstvene ustanove, te odgovarajuće označen.

Prostor urgentnog zbrinjavanja sastoji se od:

- glavnog prostora zbrinjavanja pacijenata,
- dodatnih prostorija i
- ostalih prostorija.

Na odjelu urgentnog zbrinjavanja telefonski uređaji moraju biti dostupni radnicima. Potrebno je osigurati direktnu vanjsku telefonsku vezu neovisno od bolničke telefonske centrale, odgovarajući oblik komunikacije između odjela urgentnog zbrinjavanja i ostalih organizacionih jedinica bolničke zdravstvene ustanove, te komunikaciju između hitnog medicinskog prijema i hitnih medicinskih pomoći.

Glavni prostor zbrinjavanja pacijenata čine sljedeći prostori i prostorije:

- prostor za trijažu,
- čekaonica,
- prostorija za reanimaciju,
- prostor za zbrinjavanje akutnih i subakutnih pacijenata,
- prostorija za izolaciju,
- prostorija za intervencije i male operacijske zahvate.

Prostorija za trijažu mora sadržavati: stol za pregled sa stepenicama, fokusiranu svjetiljku za pregled i kolica za višestruku namjenu.

Prostorija za reanimaciju mora imati sljedeću opremu: ležaj za reanimaciju, pokretna kolica s opremom za reanimaciju, lijekovima i potrošnim medicinskim materijalom, set za reanimaciju odraslih i djece, defibrilator s monitoringom srčanog ritma i pisačem, monitor za praćenje vitalnih funkcija, pulsni oksimetar za transkutano praćenje, anesteziološki aparat, prijenosni uređaj za aspiraciju, set za periferni i centralni venski pristup, set za torakodrenažu, set za konikotomiju, set za prepariranje vene, pokretni stalak za infuziju, negatoskop, pokretni stolić, zidni sat, zidni ormarić, kolica za prijevoz medicinske opreme i setova.

Prostor za zbrinjavanje akutnog pacijenta mora imati sljedeću opremu: pokretni ležaj za pacijenta, monitor za praćenje vitalnih funkcija (neinvazivni), EKG aparat, defibrilator s monitoringom srčanog ritma i pisačem, pokretna kolica s lijekovima i potrošnim medicinskim materijalom, komplet za terapiju kisikom, perfuzor, pokretni stalak za infuziju, fokusiranu svjetiljku za pregled i kolica za višestruku namjenu.

U okviru kapaciteta glavnog prostora zbrinjavanja pacijenata mora se osigurati prostorija za izolaciju.

Prostorija za intervencije i male operacijske zahvate mora imati sljedeću opremu: stol za obavljanje operacijskih zahvata, kirurške setove za male operacijske zahvate, kolica s lijekovima i potrošnim medicinskim materijalom, set za reanimaciju odraslih i djece, stropnu lampu za operacijsku dvoranu, pokretna lampa, stolić za kirurški instrumentarij, ormar za pohranu kirurških setova za male operacijske zahvate, ormar za lijekove, negatoskop i zidni sat.

Dodatni prostori koji se nalaze u sastavu prostora odjela urgentnog zbrinjavanja i hitnog bolničkog prijema su:

- prostorija/e za pohranu lijekova, potrošnog medicinskog materijala i pokretne medicinske opreme. U prostoriji za pohranu lijekova mora biti ormar za lijekove s zasebnim dijelom za lijekove koji sadrže droge.
- gipsaonica sa sljedećom opremom: ormar za pohranu gipsanih zavoja, ormar za pohranu pribora za imobilizaciju, stol i korito za pripremu gipsa s odgovarajućim odvodom, stol i stolac za imobilizaciju i gipsanje i negatoskop.

Članak 148.

Ukoliko opća bolnica pruža usluge iz drugih grana medicine mora ispunjavati uvjete po djelatnostima kako slijedi:

1. Odjel ortopedije treba imati:

- prostoriju za postavljanje i uklanjanje imobilizacije,
- prostor za uzimanje mjera i probe ortopedске tehnike,
- prostor za male operativne ortopedске zahvate koji mogu biti samo u lokalnoj anesteziji.

Odjel ortopedije treba imati operacionu salu sa opremom za opću kirurgiju, te imati i: sto operacioni ortopedski ekstenzioni, aparat za siječenje metala, bušilicu motornu, aparat za oštrenje instrumenata, testera motorna, set za operativne zahvate na kostima.

2. Odjel urologije treba imati na raspolaganju operacionu salu sa opremom, kao i prostore za razne urološke dijagnostičke i terapijske zahvate opremljene sukladno uvjetima za poliklinike.

3. Odjel oftalmologije treba imati na raspolaganju operacionu salu i prostor za male operativne zahvate koji mogu biti samo u lokalnoj anesteziji, opremljen sukladno članku 101. ovog pravilnika uz dodatak operacionog mikroskopa.

4. Odjel otorinolaringologije treba imati na raspolaganju operacionu salu i prostoriju za manje operativne zahvate samo u lokalnoj anesteziji, s pretprostorom za pranje ruku i opremu sukladno članku 99. ovog pravilnika.

5. Odjel infektologije treba imati i prostoriju za laboratorijske priručne analize i uzimanje materijala i ambulantu s čekaonicom za pregled infektoloških pacijenta pri čemu ambulanta mora imati izolacijski boks koji omogućava direktan ulaz izvana.

6. Odjel dermatovenerologije treba imati i prostor za mikroskopski pregled sa opremom.

7. Odjel neurologije treba imati i prostoriju sa EEG uređajem.

8. Na odjelu psihijatrije, u dijelu koji je zatvorenog tipa vrata i prozori moraju biti osigurani. Odjel psihijatrije treba imati i prostorije za rad sa grupama.

9. Odjel fizikalne medicine i rehabilitacije treba imati:

- prostoriju za obavljanje fizikalne terapije ili dovoljan broj prostorija za različite oblike fizikalne terapije (kineziterapiju, elektroterapiju, radnu terapiju, manualnu masažu) sa pripadajućom opremom, te s odvojenim prostorom za presvlačenje i odlaganje garderobe pacijenta,

- za hidroterapiju, potrebna je zasebna prostorija s odgovarajućim instalacijama tople i hladne vode, s najmanje jednom kadom, i pripadajućom opremom,
- ukoliko se uz fizikalnu terapiju obavlja i radna terapija, potrebna je zasebna prostorija za radnu terapiju za odrasle i djecu sa pripadajućom opremom.

Članak 149.

Dijagnostički odjeli (radiološka, laboratorijska i druga dijagnostika) moraju ispunjavati uvjete prostora i opreme utvrđene ovim pravilnikom za polikliniku, ukoliko citološku, mikrobiološku i biokemijsku dijagnostiku opća bolnica ne ostvaruje temeljem ugovora sa drugom zdravstvenom ustanovom suglasno članku 102. stavak 3. Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Članak 150.

Na svim odjelima i u ordinacijama koje rade s instrumentima koji se steriliziraju potrebno je organizirati sterilizaciju.

Način organizacije rada, prostor, medicinsko-tehnička oprema i kadrovi ovise o vrsti zdravstvene ustanove i postupcima sterilizacije koji se sukladno tome moraju primjenjivati.

Za centraliziranu sterilizaciju potrebno je imati:

- sobu za prihvatanje i pranje instrumenata,
- prostoriju za dezinfekciju instrumenata,
- prostoriju za pripremu rublja i instrumenata za sterilizaciju,
- prostoriju za pripremu rukavica,
- prostor za sterilizaciju,
- prostor za spremanje sterilnog materijala.

Ukupna površina prostora za sterilizaciju koja je centralizirana određena je indeksom 0,5 m² po bolesničkoj postelji.

Oprema je uvjetovana postupcima sterilizacije koji se obavljaju u toj zdravstvenoj ustanovi, a normirana temeljem JST (jedinice sterilizacije koja označava količinu materijala za sterilizaciju volumena 54 litre ili paketa dimenzija 60x30x30).

Članak 151.

Bolnica pri pojedinim odjelima može organizirati rad po principu dnevne bolnice.

Za djelatnost iz stavka 1. ovog članka, bolnica mora imati prostoriju za smještaj pacijenta.

U bolnici koja obavlja i psihoterapiju potrebno je osigurati dodatnu prostoriju od najmanje 20 m² sa sjedećim mjestima.

Dnevne bolnice u čijim se jedinicama priručno priprema i dijeli hrana pacijentima osiguravaju za to posebnu prostoriju, odnosno prostorije ovisno o potrebama pacijenta (priručna kuhinja).

Kuhinja iz stavka 4. mora imati opremu prema svojoj namjeni i to: odgovarajući stol, električno ili plinsko kuhalo, hladnjak, potrebne posude, kuhinjsku vagu, ormar za spremanje posuda i trodjelni sudoper za pranje, dezinfekciju i ispiranje, te ocijednu površinu za sušenje posuda.

Članak 152.

Opća bolnica može se oformiti i obavljati specijalističko-konzultativnu i stacionarnu djelatnost, ukoliko na minimalni broj postelja (40) glede kadra ima najmanje:

- u internoj medicini i pedijatriji: dva doktora medicine specijaliste iz odgovarajuće grane medicine i osam medicinskih sestara – tehničara, od

čega 12% sestara-tehničara u zvanju bachelor sestinstva/viših medicinskih sestara-tehničara, u svakoj oblasti;

- u općoj kirurgiji i ginekologiji i porodiljstvu: dva doktora medicine specijaliste iz odgovarajuće grane medicine i osam medicinskih sestara – tehničara, od čega 12% sestara-tehničara u zvanju bachelor sestinstva/viših medicinskih sestara-tehničara, u svakoj oblasti, a za svaku operacionu salu još po jednu medicinsku sestru - tehničara za poslove instrumentarke i medicinsku sestru-tehničara za asistenciju instrumentarki;

- odjel anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja mora osigurati:

dva doktora medicine specijaliste anesteziologije i reanimatologije, jednu medicinsku sestru-tehničara educiranu za anesteziološkog tehničara na jednu operacionu salu, a za jedinicu intenzivnog liječenja: jedna medicinska sestra-tehničar na dvije postelje za osam sati radnog vremena, od čega je od ukupnog broja medicinskih sestara-tehničara 15% sestara-tehničara u zvanju bachelor sestinstva/viših medicinskih sestara;

- za radiološku dijagnostiku mora osigurati uvjete kadra utvrđene za polikliniku;

- za usluge medicinsko-biokemijskog laboratorija, ukoliko usluge istog nisu ugovorene s drugom zdravstvenom ustanovom: jednog specijalistu medicinske biokemije ili jednog specijalistu biokemije ili jednog diplomiranog inženjera medicinske biokemije, jednog diplomiranog inženjera medicinsko-laboratorijske dijagnostike, dva laboratorijska tehničara sa srednjom stručnom spremom i dvije pralje laboratorijskog posuda;

- za citološku, mikrobiološku i patološku dijagnostiku bolnica mora ispunjavati uvjete kadra utvrđene za polikliniku, ukoliko ove djelatnosti nisu ugovorene s drugom zdravstvenom ustanovom;

- za poslove sterilizacije: jedna sestra bachelor sestinstva/viša medicinska sestra-tehničar posebno educirana za poslove sterilizacije i dva pomoćna djelatnika na svakih 50 JST;

- za transfuziološku i ljekarničku djelatnost mora osigurati kadar sukladno posebnim propisima.

Ukoliko opća bolnica pruža usluge iz drugih grana medicine mora upošljavati najmanje po dva doktora medicine specijaliste odgovarajuće grane medicine i odgovarajući broj medicinskih sestara-tehničara, fizioterapeuta i drugih zdravstvenih djelatnika sa visokom/višom i srednjom stručnom spremom, kao i odgovarajući broj zdravstvenih suradnika.

2. SPECIJALNA BOLNICA

Članak 153.

Specijalna bolnica je zdravstvena ustanova za specijalističko-konzultativno i bolničko liječenje određenih bolesti ili određenih dobnih skupina stanovništva, i ima posteljne, dijagnostičke i druge mogućnosti prilagođene svojoj namjeni.

Članak 154.

Specijalna bolnica mora ispunjavati sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2.-17. ovog pravilnika i opće uvjete za bolnicu iz čl. 133.-145. ovog pravilnika.

Pored uvjeta iz stavka 1. ovog članka, specijalna bolnica koje se bavi specijalističko-konzultativnim i bolničkim liječenjem određenih bolesti ili određenih dobnih grupa stanovništva mora ispunjavati uvjete prostora, opreme i kadra definirane ovim pravilnikom za sekundarnu razinu zdravstvene zaštite određene specijalnosti.

Članak 155.

Ukoliko specijalna bolnica obavlja i tercijarnu zdravstvenu zaštitu iz djelatnosti za koju je registrirana, mora ispunjavati uvjete iz članka 99. stavak 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

3. LJEČILIŠTE**Članak 156.**

Lječilište je zdravstvena ustanova u kojoj se prirodnim ljekovitim izvorima provodi preventivna zdravstvena zaštita, specijalistička i bolnička rehabilitacija.

Za osnivanje i rad, lječilište mora ispunjavati sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2-17. ovog pravilnika.

Članak 157.

Za obavljanje djelatnosti lječilište mora imati najmanje:

- prostor za prijem pacijenata,
- prostorije za iskorištavanje prirodnog ljekovitog faktora,
- prostorije za fizikalni tretman i rehabilitaciju,
- bolesničke sobe,
- prostorije za specijalističko-konzultativnu djelatnost,
- prostore za opskrbu čistim rubljem i sterilnim materijalom,
- prostor za opskrbu lijekovima,
- prostor za pohranu medicinske dokumentacije,
- prostorije za prijem, skladištenje, obradu i izdavanje hrane.

Lječilište mora imati:

- sanitarne čvorove za pacijente i uposlenike,
- kupaonice za pacijente s odgovarajućim brojem tuševa i kadama koje imaju opremu za transport i kupanje nepokretnih pacijenata, sa prostorom za odlaganje, pranje i dezinfekciju noćnih posuda.

Članak 158.

Lječilište mora imati sljedeću opremu:

- opremu liječničke ordinacije sukladno članku 107. ovog pravilnika,
- opremu prostorija za pripremu i aplikaciju prirodnih ljekovitih faktora koja mora odgovarati propisima o tehničkoj sigurnosti i zaštiti okoliša,
- odgovarajuću opremu za fizikalni tretman i rehabilitaciju i
- kolica sjedeća i ležeća za prijevoz pacijenta.

Lječilište mora osigurati sanitetski prijevoz.

Članak 159.

Lječilište za osnivanje i rad mora upošljavati najmanje jednog liječnika odgovarajuće specijalnosti, četiri medicinske sestre-tehničara srednje stručne spreme i jednu sestru-tehničara bachelora sestrinstva/višu medicinsku sestru, jedan diplomirani/viši fizioterapeut, dva fizioterapeuta srednje stručne spreme, jedan radni terapeut, te odgovarajući broj tehničkog i pomoćnog osoblja.

4. ZAVOD**Članak 160.**

Zavod je specijalizirana zdravstvena ustanova u kojoj se obavlja specijalističko-konzultativna zdravstvena zaštita, uz posebnu djelatnost medicinske tehnologije, kao i određena medicinska ispitivanja.

Članak 161.

Za osnivanje i rad zavod mora ispunjavati sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2-17. ovog pravilnika.

Članak 162.

Imajući u vidu registriranu djelatnost, zavod glede prostora, opreme i kadra mora ispunjavati najmanje uvjete utvrđene za specijalističko-konzultativnu djelatnost za polikliniku.

V. FEDERALNI I KANTONALNI ZDRAVSTVENI ZAVODI**Članak 163.**

Federalni i kantonalni zdravstveni zavodi su zdravstvene ustanove koje obavljaju djelatnost iz članka 43. Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Federalni zdravstveni zavodi su:

- Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine i
- Zavod za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine.

Kantonalni zdravstveni zavodi su:

- zavod za javno zdravstvo kantona,
- zavod za medicinu rada kantona,
- zavod za bolesti ovisnosti kantona i
- zavod za sportsku medicinu kantona

1. ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**Članak 164.**

Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federalni zavod za javno zdravstvo) je zdravstvena ustanova za obavljanje javnozdravstvene djelatnosti na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine.

Članak 165.

Za osnivanje i rad Federalni zavod za javno zdravstvo mora ispunjavati sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2-17. ovog pravilnika.

Članak 166.

Federalni zavod za javno zdravstvo u pogledu prostora mora imati sljedeće:

- prostor za djelatnost epidemiologije (prostorije za obavljanje epidemiološke djelatnosti za zarazne bolesti, kronične masovne nezarazne bolesti i vođenje populacionih registara, te prostorije za skladištenje opreme i sredstava za protuepidemijsko djelovanje),
- prostor za obavljanje poslova socijalne medicine sa organizacijom i ekonomikom zdravstvene zaštite i vođenje pripadajućih javnozdravstvenih registara i izvješća,
- prostor za djelatnost zdravstvene statistike,
- prostori za promociju zdravlja i medicinske edukacije,
- prostor za djelatnost zdravstvene ekologije (prostori za osnovne analize i prostori za specijalizirane analize),
- prostori za mikrobiološki laboratorij,
- prostori za djelatnost zaštite od zračenja,

- prostori Centra za zdravstveni menadžment,
- prostorija za prateće službe administrativno-financijskih poslova.

Članak 167.

Federalni zavod za javno zdravstvo za obavljanje djelatnosti propisanih zakonom mora osigurati odgovarajuću opremu za praćenje, analizu, nadzor i znanstveno istraživanje zdravstvenog stanja pučanstva, zdravstvene ispravnosti hrane za ljude i životinje i predmeta opće uporabe, uzroka pojava i širenja zaraznih i nezaraznih bolesti, utjecaja ekoloških faktora na zdravlje i zaštitu od zračenja.

Za epidemiološku djelatnost, pored standardne opreme, potrebno je osigurati opremu za skladištenje i čuvanje imunobioloških preparata (hladne komore, rashladni uređaji, oprema za monitoring hladnog lanca).

Za terenski rad se mora osigurati odgovarajući broj prijevoznih sredstava, te posebno vozilo sa rashladnom komorom.

Federalni zavod za javno zdravstvo mora osigurati računarsku opremu sa serverom.

Federalni zavod za javno zdravstvo mora osigurati odgovarajuću medicinsko-tehničku i drugu opremu po pojedinim djelatnostima, te dodatnu opremu prema stručnim zahtjevima.

Članak 168.

Federalni zavod za javno zdravstvo mora osigurati potreban broj zdravstvenih i nezdravstvenih djelatnika, odnosno stručnih timova ovisno o vrsti pojedinih djelatnosti, te razmjerno opsegu svog djelovanja.

2. ZAVOD ZA TRANSFUZIJSKU MEDICINU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 169.

Zavod za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federalni zavod za transfuzijsku medicinu) je zdravstvena ustanova koja obavlja transfuzijsku djelatnost na teritoriju Federacije, sukladno Zakonu o krvi i krvnim sastojcima.

Članak 170.

Za osnivanje i rad Federalni zavod za transfuzijsku medicinu mora ispunjavati sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2-17 ovog pravilnika.

Članak 171.

Federalni zavod za transfuzijsku medicinu glede prostora mora imati sljedeće:

- prostor za prikupljanje krvi,
- prostor za središnji prijem doza i uzoraka krvi,
- prostor za čuvanje, distribuciju krvi i krvnih sastojaka,
- prostor za elektroničku obradu podataka, dokumentaciju i hemovigilancu,
- laboratorij za imunohematološko ispitivanje uzoraka krvi davatelja sa izdvojenom ordinacijom za trudnice,
- laboratorij za testiranje uzoraka krvi davatelja na markere krvlju prenosivih bolesti,
- prostor za pripremu krvnih sastojaka,
- prostor za čuvanje krvi i krvnih sastojaka u formi hladnih komora sa agregatom i sustavom zvučnog i svjetlosnog alarma,
- prostor za poslove osiguranja i kontrole kvalitete krvi i krvnih sastojaka,
- liječničku ordinaciju/savjetovalište za dobrovoljne davatelje krvi,

- laboratorij za detekciju koagulacionih poremećaja sa ordinacijom,
- prostor za ambulantni tretman pacijenata sa koagulacionim poremećajima
- laboratorij za tkivnu tipizaciju,
- laboratorij za molekularnu imunogenetsku dijagnostiku,
- prostor za hemoferezu i krioprezervaciju,
- prostor za edukaciju i znanstveno-istraživački rad i administrativne i zajedničke prostore.

Prostori iz stavka 1. ovog članka treba da omoguće neometano funkcioniranje opreme.

U jednom prostoru se može izvoditi više postupaka ukoliko je osigurana fizička i funkcionalna odvojenost na način da omogućavaju neometano izvođenje postupaka.

Članak 172.

Prostor za prikupljanje krvi obuhvata:

- čekaonicu za davatelje,
- prostor za prijem, upis i anketiranje davatelja,
- prostoriju za liječnički pregled,
- prostor za prikupljanje krvi i krvnih sastojaka,
- prostor za afereze,
- prostoriju za odmor davatelja,
- priručno skladište materijala,
- sanitarni čvor za davatelje,
- prostor i sanitarni čvor za osoblje,
- prostor za dežurno osoblje.

Članak 173.

Prostor za središnji prijem doza i uzoraka krvi mora biti podijeljen na pretprostor za odlaganje doza i uzoraka krvi i prostor za elektronski upis zaprimljenih doza i uzoraka krvi.

Prostor treba biti organiziran tako da osigura nesmetano odvijanje procesa rada u svim njegovim fazama.

Članak 174.

Prostor za čuvanje, distribuciju krvi i krvnih sastojaka obuhvata sljedeće:

- prostor za prijem krvi i krvnih sastojaka,
- prostor za čuvanje krvi i krvnih sastojaka,
- prostor za pripremu sastojaka za transport,
- prostor za distribuciju i izdavanje krvi i krvnih sastojaka.

Prostori za čuvanje krvi i krvnih sastojaka trebaju biti odvojeni i u slijedu na način da osiguravaju nesmetano odvijanje procesa rada u svim njegovim fazama.

Veličina prostora za čuvanje krvi i krvnih sastojaka ovisi o broju hladnjaka, ledenica, agitatora trombocita koji omogućavaju nesmetano i kvalitetno čuvanje dnevno uzetih doza krvi i proizvedenih krvnih sastojaka.

Prostor za distribuciju i izdavanje krvi i krvnih sastojaka obuhvaća prostor za vođenje dokumentacije, prijem zahtjeva za krv i krvne sastojke, prijem uzoraka za testiranje i distribuciju, odnosno izdavanje krvi i krvnih sastojaka.

Prostori za prijem zahtjeva za krv i krvne sastojke i uzoraka krvi, prostor za prijem krvnih sastojaka, te prostor za izdavanje krvnih sastojaka trebaju biti uvezani na način da se osigura nesmetano odvijanje procesa rada u svim njegovim fazama.

Članak 175.

Prostor za elektronsku obradu podataka, dokumentaciju i hemovigilancu mora biti izdvojen i zaštićen od neovlaštenog pristupa.

Članak 176.

Prostor laboratorija za imunohematološko ispitivanje uzoraka krvi davatelja mora biti odvojen od prostora laboratorija za imunohematološko ispitivanje uzoraka krvi bolesnika i trudnica.

Laboratorij za imunohematološko ispitivanje mora imati izdvojenu ambulantu za trudnice.

Članak 177.

Prostori laboratorija za testiranja na krvlju prenosiive bolesti uzoraka krvi davatelja moraju biti izdvojeni od laboratorija za ispitivanje i testiranja na krvlju prenosiive bolesti uzoraka krvi bolesnika i trudnica.

Članak 178.

Prostor za pripremu krvnih pripravaka mora biti funkcionalno podijeljen na:

- dio za centrifugiranje,
- dio za razdvajanje krvi na krvne pripravke,
- dio za finalizaciju (obilježavanje) krvnih pripravaka i
- dio za inaktivaciju patogena u krvi i krvnim pripravcima.

Veličina prostora za centrifugiranje treba biti razmjerna broju centrifuga, te mora omogućavati nesmetanu pripremu za ostale postupke proizvodnje krvnih pripravaka.

Članak 179.

Prostor za hemoferezu i krioprezervaciju mora biti funkcionalno podijeljen na:

- prostor za izvođenje svih vidova donorske hemofereze,
- prostor za izvođenje svih vidova terapijske hemofereze i
- prostor za krioprezervaciju.

Članak 180.

Federalni zavod za transfuzijsku medicinu mora imati medicinsko-tehničku opremu koja omogućava da se krv i krvni sastojci kontinuirano proizvode u obliku koji zadovoljava postojeće standarde sigurnosti i kvalitete i njihovu namjenu, te da se laboratorijske aktivnosti dosljedno provode i kontroliraju sukladno zahtjevima kvaliteta.

Oprema koja se upotrebljuje u postupcima prikupljanja, testiranja, prerade, čuvanja, distribucije krvi i krvnih sastojaka treba biti validirana, mjerena i održavana sukladno njenoj namjeni.

Članak 181.

Oprema Federalnog zavoda za transfuzijsku medicinu u smislu količine treba odgovarati broju uzetih doza krvi i krvnih sastojaka i/ili proizvedenih doza krvnih sastojaka, vrsti i metodama ispitivanja i mogućnosti tehničkog održavanja.

Oprema, u najvećoj mogućoj mjeri, treba omogućavati sigurno izvođenje svih postupaka u transfuzijskom procesu.

Članak 182.

Federalni zavod za transfuzijsku medicinu, za prikupljanje krvi davatelja, mora imati najmanje sljedeću opremu: aparat za brzo određivanje hemoglobina davatelja, mobilne krevete za uzimanje krvi, stabilne krevete za uzimanje krvi, automatske vage miješalice za uzimanje krvi, električne zavarivače plastičnih sustava, hladnjak na + 4°C za smještaj uzete krvi i čuvanje tijekom ispitivanja, transportne sanduke s praćenjem temperature, sustav za hlađenje uzete krvi na 22°C, kombibus za prijevoz ekipa, vozilo za potrebe Zavoda, specijalno vozilo za rad mobilnih ekipa na terenu, terenska računala s piscima, računalni terminal za registraciju davatelja u prostoru jedinice,

stanični separator (stanice, plazma), aparat za mjerenje krvnoga tlaka, termometar, medicinske slušalice i reanimacijski kovčeg.

Članak 183.

Za središnji prijem doza i uzoraka krvi prikupljenih od dobrovoljnih davatelja, Federalni zavod za transfuzijsku medicinu mora imati najmanje jedan računalni terminal.

Članak 184.

Za preradu, čuvanje i distribuciju krvi i krvnih sastojaka Federalni zavod za transfuzijsku medicinu mora imati najmanje: centrifuge s priborom za centrifugiranje doza krvi, automatske centrifuge sa hlađenjem, tehnika za centrifugiranje i filtriranje krvi i krvnih sastojaka, automatski sustav za razdvajanje krvnih sastojaka, agitator za koncentrate trombocita, vage za tariranje, vage za vaganje krvnih pripravaka, hladnjak za čuvanje i izdavanje pripravaka na +4°C, zamrzivač za čuvanje svježe smrznute plazme na -30°C, zamrzivač za brzo zamrzavanje plazme na -40°C, karantensko skladište pripravaka na +4°C, karantensko skladište pripravaka na -30°C, hladnu komoru za čuvanje plazme za preradu na -40°C, plazmaekstraktor, siler, aparat za sterilno spajanje plastičnih sustava, zavarivače plastičnih sustava, stalak za leukofiltraciju, kolica za prijevoz krvi i krvnih sastojaka, terensko računalo, računalo, računalni terminal za unos proizvodnje krvnih pripravaka, računalni terminal za finalizaciju i obilježavanje krvnih pripravaka, računalni terminal za prijem narudžbi za krvne pripravke, računalni terminal za izdavanje krvnih pripravaka, pisac naljepnica za obilježavanje krvnih pripravaka i laboratorijskih brojeva, tehniku za inaktivaciju patogena u krvi i krvnim pripravcima.

Članak 185.

Za imunohematološko ispitivanje uzoraka krvi davatelja Federalni zavod za transfuzijsku medicinu mora imati najmanje: laboratorijsku stolnu centrifugu za epruvete, sustav za manualni rad u mikrokarticama, sustav za automatizirano određivanje ABO, RhD krvnih grupa, i ostalih krvnogrupnih antigena preglednih ispitivanja, termostat/kupelj, hladnjak na +4°C za čuvanje reagencija, hladnjak na +4°C za čuvanje uzoraka krvi davatelja tijekom ispitivanja, zamrzivač na -25°C za čuvanje uzoraka, računalo, računalni terminal, računalni server (uređaji mogu biti dijeljeni s drugim transfuzijskim djelatnostima u Zavodu), pipetor, stalak za kartice i epruvete.

Članak 186.

Za ispitivanje na markere krvlju prenosivih bolesti davatelja krvi, Federalni zavod za transfuzijsku medicinu mora imati najmanje: stolnu centrifugu, automatski pipetor, automatski analizator, automatizirani NAT sustav, hladnjak na +4°C za čuvanje reagencija, hladnjak na +4°C za čuvanje uzoraka, zamrzivač na -25°C za čuvanje uzoraka, zamrzivač na -30°C, zamrzivač na -80°C za čuvanje uzoraka, sustav za arhiviranje, računalo, računalni terminal, računalni server (uređaji mogu biti dijeljeni s drugim transfuzijskim djelatnostima u Zavodu), destilator.

Članak 187.

Laboratorij za molekularnu imunogenetiku mora imati sljedeću opremu: hladnjak na +4°C, hladnjak na -20°C, zamrzivač na -80°C za čuvanje uzoraka, invertni mikroskop, fluoroanalizator, termomikser, električna vaga, UV iluminator, kada za elektroferezu, sterilni kabineti, PCR-5, osobno računalo, računalni terminal, računalni server (uređaj može biti dijeljen s drugim transfuzijskim djelatnostima u Zavodu).

Članak 188.

Federalni zavod za transfuzijsku medicinu u laboratoriju za osiguranje i kontrolu kvalitete mora imati sljedeću opremu: hematološki analizator, protočni citometar, pH-metar, miješalica za uzorke, stolnu centrifugu, svjetlosni mikroskop, fotometar, garniture etalonskih utega Mettler klase F1, precizna vaga, hladnjak na +4°C L, hladnjak na 30°C, stalak za pipete, pipete, HemoCue LOW hemoglobin, računalni terminal i računalo.

Članak 189.

Laboratorij za detekciju koagulacionih poremećaja sa izdvojenom ambulantom i prostor za ambulantni tretman pacijenata sa koagulacionim poremećajima moraju imati sljedeću opremu: automatski hemostatski analizator niskog i visokog kapaciteta, poluautomatski hemostatski analizator, agregometar, tromboelastograf, aparat za krvne slike, centrifuga, vodeno kupatilo, frižider, frižider sa komorom za duboko zamrzavanje, Light cycler, Elisa analizator i računalo.

Članak 190.

Federalni zavod za transfuzijsku medicinu u prostoru za hemoferezu i krioprezervaciju mora imati sljedeću opremu: automatizirani sustav za aferezu, automatizirani sustav za terapijsku aferezu i kolekciju mononuklearnih stanica (MNC), aparat za selekciju stanica, aparat za programirano zamrzavanje biološkog materijala, sustav za krioprezervaciju i čuvanje biološkog materijala, hladnjak na +4°C, siler, računalo.

Članak 191.

Federalni zavod za transfuzijsku medicinu mora imati u stalnom radnom odnosu najmanje:

- 15 doktora medicine, specijalista transfuzijske medicine,
- jedan specijalista kontrole lijekova,
- jedan specijalista medicinske biokemije,
- četiri doktora medicine,
- šest biologa (diplomirani biolog, bachelor biologije, magistar struke /biolog/)
- dva diplomirana inženjera elektrotehnike, smjer informatika,
- četiri uposlenika visoke stručne spreme društvenog smjera (dipl. scr, dipl. sociolog, dipl. psiholog i sl.),
- četiri diplomirana inženjera laboratorijsko-medicinske dijagnostike,
- sedam medicinskih sestara-tehničara bachelor sestrištva/više stručne spreme,
- 25 medicinskih sestara-tehničara srednje stručne spreme,
- odgovarajući broj nezdravstvenih djelatnika visoke, srednje stručne spreme i
- pomoćno osoblje.

3. ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO KANTONA

Članak 192.

Zavod za javno zdravstvo kantona je zdravstvena ustanova koja obavlja javnozdravstvenu djelatnost za područje kantona.

Članak 193.

Za osnivanje i rad zavod za javno zdravstvo kantona mora ispunjavati sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2-17. ovog pravilnika.

Članak 194.

Zavod za javno zdravstvo kantona glede prostora mora imati najmanje sljedeće:

- prostor za djelatnost epidemiologije,

- prostor za djelatnost socijalne medicine sa organizacijom i ekonomikom zdravstvene zaštite,
- prostor za djelatnost higijene i zdravstvene ekologije,
- prostore mikrobiološkog laboratorija (sanitarna i/ili medicinska mikrobiologija za vanbolničke pacijente),
- prostor za promociju zdravlja i medicinske edukacije,
- prostorija za prateće službe administrativno-financijskih poslova.

Članak 195.

Zavod za javno zdravstvo kantona za obavljanje poslova propisanih zakonom mora osigurati potrebnu medicinsko-tehničku opremu po pojedinim djelatnostima.

Zavod za javno zdravstvo kantona mora osigurati računarsku opremu sa serverom.

Za terenski rad zavod za javno zdravstvo kantona mora osigurati odgovarajući broj prijevoznih sredstava.

Članak 196.

Zavod za javno zdravstvo kantona mora osigurati odgovarajući broj zdravstvenih i nezdravstvenih djelatnika odnosno stručnih timova razmjerno opsegu svog djelovanja za potrebe stanovništva kantona za čije područje je oformljen.

4. ZAVOD ZA MEDICINU RADA KANTONA

Članak 197.

Zavod za medicinu rada kantona je zdravstvena ustanova za obavljanje djelatnosti specifične zdravstvene zaštite radnika na području kantona.

Članak 198.

Za osnivanje i rad zavod za medicinu rada kantona mora ispunjavati sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2-17. ovog pravilnika.

Članak 199.

Zavod za javno zdravstvo kantona glede prostora mora imati najmanje sljedeće:

- prostor za najmanje dvije ordinacije,
- prostore za funkcionalnu dijagnostiku,
- prostoriju za psihološko testiranje,
- sobu liječnika specijaliste medicine rada,
- prostor priručnog laboratorija,
- prostorija za prateće službe administrativno-financijskih poslova.

Članak 200.

Ordinacija medicine rada mora ispunjavati uvjete prostora i opreme utvrđene za djelatnost specifične zdravstvene zaštite radnika za primarnu razinu zdravstvene zaštite.

Zavod za medicinu rada kantona mora osigurati i sljedeću opremu: opremu za antropometriju, dinamometar, hronometar, EKG aparat, Holter monitor za EKG, Holter monitor za TA, oprema za ergometriju-ergo bicikl ili pokretna traka sa elektrokardiografskim monitorom i pisačem, defibrilator sa elektrokardiografskim monitorom, oftalmoskop, aparat za mjerenje kožne temperature (dermotermometar), opremu za psihofiziologiju rada, aparati za psihotehnička ispitivanja (reakciometar).

Pored opreme iz stavka 2. ovog članka, u ovisnosti o vrsti i opsegu djelatnosti koju obavlja zavod za medicinu rada kantona treba imati i sljedeću opremu: bodipletizmograf, aparat za izvođenje bronho-provokacionih testova, gasni analizator, aparat za ispitivanje nervusa vestibularisa, elektronistagmograf, aparat za ispitivanje sluha, aparat za kompjuterizirano vidno

polje, aparat za biomikroskopiju, adaptometar, kompjuterizirani refraktometar, hromatograf gasni sa masenim detektorom (GC/MS), hromatograf gasni (GC), hromatograf tečni (HPLC), spektrofotometar apsorpcioni atomski, spektrofotometar sa protočnom kivetom UV-VIS, aparat automatski sa kompletom sonde za kontinuirano ispitivanje kemijskih štetnosti, pumpu električnu za uzimanje uzoraka zraka, pumu za uzimanje bioloških uzoraka, aparat za demineralizaciju i destilaciju vode, hladnjaci, centrifuge, vage analitičke i tehničke, opremu za homogenizaciju i ekstrakciju, dermotermometar, kapilaroskop, digitalni termometar, digitalni higrometar, digitalni anemometar, globus termometar, mikroskop binokularni fazno-kontrastni, aparat i pripadajuću opremu za mjerenje buke, aparat i pripadajuću opremu za mjerenje vibracija, luksmetar, digitalni aparat i pripadajuću opremu za uzimanje uzorka zraka i određivanje aerozagađenja u radnoj sredini, izolacionu komoru za audiometriju, ultrazvučni aparat sa linearnom i konveksnom sondom, ultrazvučni denzitometar, brojač radioaktivnosti, računarsku opremu sa mogućnošću priključenja na mrežu i odgovarajućim perifernim uređajima.

Članak 201.

Zavod za medicinu rada kantona koji obavlja zdravstvenu djelatnost iz neke druge oblasti mora ispunjavati uvjete utvrđene ovim pravilnikom za sekundarnu zdravstvenu zaštitu.

Članak 202.

Zavod za medicinu rada kantona može se oformiti i obavljati zdravstvenu djelatnost ako glede kadra ima najmanje: pet doktora medicine specijaliste medicine rada, jednu diplomiranu/višu medicinsku sestru-tehničara i pet medicinskih sestara-tehničara, kao i jednog psihologa.

Ako zavod iz stavka 1. ovog članka ima organizirano obavljanje specijalističko - konzultativne djelatnosti, osigurava najmanje po jednog doktora medicine odgovarajuće specijalnosti i jednu medicinsku sestru-tehničara u svakoj oblasti.

5. ZAVOD ZA BOLESTI OVISNOSTI KANTONA

Članak 203.

Zavod za bolesti ovisnosti kantona je specijalizirana zdravstveno-socijalna ustanova koja se bavi prevencijom, liječenjem i rehabilitacijom ovisnika.

Članak 204.

Za osnivanje i rad zavod za bolesti ovisnosti kantona mora ispunjavati sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2.-17, kao i opće uvjete za bolnicu iz čl. 133-145. ovog pravilnika, izuzev uvjeta za transfuzijsku djelatnost.

Za djelatnost dnevne bolnice zavod za bolesti ovisnosti kantona mora imati adekvatan prostor za provođenje individualnog tretmana i grupnih oblika rada sa ovisnicima, kao i prostor za supstitucionu terapiju za opijatske ovisnike.

Prostor za supstitucionu terapiju za opijatske ovisnike iz stavka 2. ovog članka obuhvata:

- prijemni punkt sa ambulantom,
- prostoriju za podjelu medikamenata,
- ljekarsku ordinaciju,
- ured za psihologa i socijalnog djelatnika,
- prostoriju za organiziranje grupne terapije,
- sanitarni čvor za pacijente i osoblje (odvojeno po spolu),
- ostavu,
- čajnu kuhinju,
- čekaonicu i
- garderober.

Dnevna bolnica u kojoj se priprema i dijeli hrana pacijentima osigurava posebnu prostoriju, odnosno prostorije, ovisno o potrebama pacijenata (priručna kuhinja) sa odgovarajućom opremom.

Zavod za bolesti ovisnosti kantona mora osigurati sanitetski prijevoz.

Članak 205.

Zavod za bolesti ovisnosti kantona, pored opreme propisane ovim pravilnikom za sekundarnu razinu zdravstvene zaštite, za djelatnost psihijatrije mora osigurati i prateću tehničku opremu.

Članak 206.

Zavod za bolesti ovisnosti kantona mora upošljavati najmanje pet doktora medicine specijalista neuropsihijatrije/psihijatrije i odgovarajući broj medicinskih sestara-tehničara u zvanju bachelor sestinstva/višom stručnom spremom i srednjom stručnom spremom, okupacionih terapeuta, kao i odgovarajući broj zdravstvenih suradnika.

6. ZAVOD ZA SPORTSKU MEDICINU KANTONA

Članak 207.

Zavod za sportsku medicinu kantona je zdravstvena ustanova za obavljanje specifične zdravstvene zaštite sportaša za područje jednog ili više kantona (u daljnjem tekstu: Zavod sportske medicine).

Članak 208.

Za osnivanje i rad Zavod sportske medicine mora ispunjavati sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2. -17. ovog pravilnika.

Članak 209.

Zavod sportske medicine glede prostora mora imati sljedeće:

- prostor za najmanje dvije ordinacije,
- prostore za funkcionalnu dijagnostiku,
- prostoriju za psihološko testiranje,
- prostorije za rehabilitaciju oboljelih i ozlijeđenih sportaša,
- sobu liječnika specijalista sportske medicine/medicine rada i sporta,
- priručni laboratorij i
- prostoriju za obavljanje administrativnih poslova.

Članak 210.

Ordinacija iz članka 209. alineja jedan ovog pravilnika mora ispunjavati uvjete opreme za djelatnost specifične zdravstvene zaštite sportaša.

Članak 211.

Zavod sportske medicine može se oformiti i obavljati zdravstvenu djelatnost ako glede kadra ima najmanje: dva doktora medicine specijaliste sportske medicine/medicine rada i sporta, odgovarajući broj medicinskih sestara-tehničara sa visokom/višom i srednjom stručnom spremom, okupacionih terapeuta, kao i odgovarajući broj zdravstvenih suradnika.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 212.

Zdravstvene ustanove primarne zdravstvene zaštite dužne su u roku od 24 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog pravilnika uskladiti svoj rad sa odredbama istog.

Članak 213.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 01-37-1596/12

08. ožujka 2012. godine
Sarajevo

Ministar
Prof. dr. **Rusmir Mesihović**, v. r.